

ELLENZÉK

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár,
Jókai-u. 16., I. Telefont: 11—09. Nyomda: Egye-
tem-u. 8. Telefon: 29—23. Csekk számla: 72056

ALAPITOTTA:
BARTHA MIKLÓS

Kiadótulajdonos: „PALLAS SAJTÓVÁLLALAT”
Rt. Kolozsvár. Előfizetési árak: 1 hóra 3.20 Ft,
negyedévre 9.20, félévre 18.40, egy évre 36.80 Ft.

Vége tért a 35 hónapos afrikai hadjárat

**Mussolini parancsára az első olasz hadsereg beszüntette a harcot —
A német véderő főparancsnokság külön jelentésben számol be a küz-
delem befejezéséről — Nagy előkészületek a keleti hadszíntéren**

**A SVÉD ORSZÁGGYÜLÉS TITKOS ÜLÉSEN FOGLALKOZIK
A SVÉDORSZÁGI NÉMET SZÁLLÍTÁSOK KÉRDÉSÉVEL**

KELETEN a bolsevisták támadó tevékenysége a kubáni hídfőnél — bár sok hadosztályt és pihent páncélos erőket vontak itt össze — az utóbbi napokban nagymértékben ellanyhult. Noha a bolsevikiek terve főleg a Kubántól északra lévő német állások ellen irányult, ezáltal több szovjetezred a folyótól délre támadta a német és a szövetséges állásokat, de mindenütt véresen visszaverték. Sikeresek voltak a németek vállalkozásai Temrjuktól északra is, ahol szintén különleges szovjet csapatokat morzsoltak fel. A német csapatok a bolsevista kötelékek hátába kerültek és fedett állásokból meglepetésszerű támadásokkal pusztítottak a vörösök soraiban.

A németek 115 foglyot ejtettek és sok foglyot zsákmányoltak. Említésre alig méltó veszteséggel tértek vissza kiinduló állásaikba.

A légi haderő a maga részéről zuhanóbombázók és csutarepülőgépek nagy kötelékével ismét a leghatásosabban támogatta a földi harcokat. Novorosszijszk, Krimszkaja térségében és Temrjuktól északra többszáz zuhanóbombázó sok páncélos, gépesített járművet és partraszállásra előkészített csapatot megsemmisített.

A Donec középső folyásánál, ahol az előző napon egy kinyírt arcvonalszakasz birtokáért helyi harcokra került sor, a bolsevikiek megerősített páncélos és lövészkötelékekkel ismét

telten támadtak. Az e szakaszon küzdő német csapatok az egész vonalon helytálltak. Ezen az egészen keskeny területen 18 páncélos szétlőttek és harcképtelenné tettek.

Boldavanszkoje térségében a németek támadást hajtottak végre és súlyos, véres veszteségeket okoztak az ellenségnek. Sok foglyot zsákmányoltak. Az ellenség ezen a szakaszon 517 halottat veszített.

TUNISZBAN május 12-én néhány német harccsoport a Cap Bon félszigeten továbbra is ellenállást tanúsított. Amagával vitt lőszer- és élelmiszerkészletétől függ, hogy meddig tudja állását védelmezni.

A Führer május 10-én a következő rádiótáviratot küldte Arnim vezéreztetésnek, aki hosszabb ideje a német-olasz afrikai csapatok parancsnoka volt:

„Köszönetemet és legnagyobb elismerésemet fejezem ki Önnek és hősiesen harcoló csapatainak, amelyek az olasz bajtársakkal hű fegyverbarátságra és vérenek minden talpalatnyi afrikai földet. Velem együtt az egész német nép bámulattal kíséri katonáinak hősi harcát. Az egész háború rendkívüli szempontjából ez a harc a legnagyobb értékkel bír. Csapatainak teljes odaadása és áldozatkészsége példaképpé fog szolgálni a nagy német birodalom egész véderéjének és különösen dicső lapja lesz a német hadtörténelemnek.

HITLER ADOLF.

A Duce május 11-én a következő táviratot küldte Arnim vezéreztetésnek:

„Bámulattal és büszkeséggel kísérem figyelemmel azt, amit az afrikai hadseregcsoporthoz csapatai szilárd elszántsággal és rendíthetetlen vitézséggel az ellenség számbeli túleréjével szemben véghezvitt. Teljes mértékben elismeréssel bódzom a hőstettek iránt. Az afrikai hadseregcsoporthoz vezetőivel és katonáival köszöntöm a tengelynépek vitézségének legszebb megnyilvánulását. Afrikai csapatainknak csaknem két és fél évig tartó hősies küzdelme akkora háború teljesítmény, hogy külön méltatás számára marad fenn. Mindig egyik legbüszkébb fejezete lesz a német nép katonai történelmének.

BENITO MUSSOLINI.

**AZ ANGOLOK BOMBÁZNI
FOGJÁK A VEZUVOT?**

RÓMA, május 14. (TP). A Vezuv bombázásának terveit már többször felvetették az ellenséges táborban. Ez a terv már a brit alsóházban is szóba került, ahol Balfour légügyi államtitkár is kijelentette, hogy az angol légifegyvernem vezetőisége szakértőket bízott meg, hogy szizomográfilag tanulmányozzák ezt a tervet. Az olasz sajtó átveszi ezt a hírt és gúnyos megjegyzésekkel taglalja. Az angol szász illetékesek szándékait olyan regényes elképzelésnek minősítik, amely még HG. Welsnek az utópiáját is elhomályosítja. A lapok megjegyzik, hogy a Vezuv elleni bombatámadással semmit sem érnek el. Az ezzel kapcsolatos tervhez hasonlóan az angolszászok már foglalkozhatnának mesterséges jégeső, vagy vilámcsapás képzésével is. A szakértők a tervről úgy vélekednek, hogy még abban az esetben is, ha telitalálat érné a Vezuv kráterét, szizomográfilag semmi változás nem történne, legfeljebb a tűzhányó felejtethetetlenül szép sziluettje változnék meg. Ez viszont örök időkre dokumentálná az angolszász légítámadások barbárságát.

Olasz hivatalos:

Az első olasz hadsereg a Duce rendeletére beszüntette a harcot

Rómából jelenti az MTI: A Stefaui-iroda közli az olasz főhadiszállás 1083. számú alábbi jelentését: Az 1. olasz hadsereg, amelynek a tengely végső afrikai ellenállásának megtisztelő feladata jutott, csütörtökön reggel a Duce rendeletére beszüntette a harcot. A teljes angol-amerikai szárazföldi és légi haderő szakadályon összpontosított támadásaival szemben ez a hadsereg — noha lőszerre kifogyott és el volt vágva minden utánpótlástól — pusztán gyalogsági vitézségével még szerdán is hősiesen állta az ellenséges nyomást.

Most a 35 hónapos, váltakozó eséllyel bonyolódó afrikai csata véget ért.

Az utolsó harcokban, melyeknek során a német-olasz osztagok az önfel-

áldozás fényes szelleméről tettek tanuságot, az egész tüzéség és a „Lodi” felderítő páncélos csoport adta újabb bizonyítékát ragyogó hősiességének. A Messe tábornagy vezénylete alatt álló katonák csodálatos fegyveremrésszel teljesítették minden rájukbízott feladatot, újabb dicsőséget szereztek zászlóiknak és vérükkel és önfeláldozásukkal újabb szent pecsétet tettek a nemzet afrikai jövőjének biztonságára.

Német hadijelentés:

Az utolsó töltény is elfogyott, a tunéziai német csapatok kitűzték a fehér lobogót

Súlyos légítámadás Duisburg ellen

Berlinből jelenti az MTI: A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német távirati Irodának:

A véderő főparancsnoksága közli: A tuniszi hídfőnél a német-olasz csapatok szerdán is végső elkeseredéssel küzdöttek a számbeli fölényben lévő erőkkel szemben és a hátbatámadó ellenséggel.

Mintán az utolsó töltény is elfogyott, az egész hadianyag elpusztítása után a déli arcvonal nagyobb szakaszain is beszüntették az ellenállást.

Ezzel szemben a tuniszi tengerparti hegységben egyes harccsoportok, amennyiben lőszer áll rendelkezésükre, továbbra is példás kötelességtudással teljesítik az adott parancsot és rendíthetetlenül ellenállnak.

A keleti arcvonalon a kubáni hídfőnél és Liszacsanszktól északra visszavertük az ellenséges támadásokat. A légi haderő az arcvonal előtt és az ellenség mögöttes területén támadásokat intézett sok bolsevik csapat és fontos vasúti összeköttetés ellen.

Az Északi-tengeren német vadászgépek eisüllyesztettek egy 3000 tonnás teherhajót és találatokkal felgyújtottak egy ellenséges gyorsnaszadót.

Az angol bombázók a május 13-ra virradó éjjel súlyos támadást intéztek Nyugat-Németország vidékei ellen. A lakosság körében veszteségek voltak.

Néhány helyen, főleg Duisburg város területén a robbanó- és gyújtóbombák jelentékeny károkat

okoztak.

Az eddigi jelentések szerint éjszakai vadászgépek és a légi haderő légvédelmi ütegei a támadó gépek közül lelőttek 33 repülőgépet, köztük több négymotoros bombázót.

Német gyors harci gépek nagy kötelékkel szerdán két ízben támadást intéztek Anglia keleti partja ellen. Bombázták Livestoft város berendezését és a part előtt mutatkozó előőrszázadokat. Valamennyi repülőgép visszatért támaszpontjára.

A Führer és a Duce távirata von Arnimhoz

BERLIN, május 14. (MTI-DNB.) A Führer főhadiszállásáról jelenti a véderő főparancsnoksága: A német és az olasz afrikai kötelékek hősi harca ma becsületben véget ért. A Tunisz környékén küzdő utolsó ellenállási csoportok, amelyek napok óta víz és élelmezés nélkül voltak, minden lőszerük ellövése után kénytelenek voltak a harcot megszüntetni. Végezetül az utánpótlás hiánya miatt maradtak alul, nem az ellenség támadása következtében, amelynek ezen a hadszíntéren is elég gyakran el kellett ismernie fegyverünk fölényét. Németország és Olaszország afrikai harcosai teljes mértékben teljesítették a nekik kiszabott feladatot.

KÜLPOLITIKAI FIGYELŐ

Az olasz hadijelentés dráma hangon közli, hogy az 1. olasz hadsereg, vagyis az Afrikában küzdő teljes olasz haderő a kilátástalan harcok után Bni parancsára bszüntette és megadta magát az angol-amerikaiaknak. Ezzel az északafrikai csata véget ért. Az OKW napi jelentése is megállapítja, hogy a német csapatok, amelyek az ellenséggel a hátukban már két nap óta reménytelen, de ékesrevertt küzdelem folytatnak, löszér hírvá miatt kiűzték a fehéi zászlót és a fegyverbcsület megőrzésével, megadták magukat.

Az északafrikai hadjárat 1940. június 10-én kezdődött. Ezen a napon Mussolini a Palazzo Venezia erkélyéről bejelentette az olasz népnek, hogy a Franciaországban győztesen előretört német hadsereggel együtt az olasz hadsereg is harcászall a plutokráciákkal szemben és Olaszország is ott akar lenni az angol világbirodalom felszámolásánál. Június 10-én egész Olaszország lázban és győzelmi mámorban égett és Graziani csapatai a libiai —egyiptomi határon felvették a harcot az angol előőrsek ellen. Hogy Olaszország a franciaországi események és a dünkircheni angol visszavonulás hatására lépett háborúba, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy az afrikai olasz offenzíva csak két hónappal a hadbalépés proklamálása után indulhatott meg. Ez a két hónap az előkészületek miatt vált szükségessé. Graziani támadó oszlopai Sidi el Barraniig jutottak előre. Sidi el Barraninál az olasz támadás lendülete megtört és mintegy kéthónapi stagnálás után Wavel tábornok kezdeményezésére élénkülték újból fel a harcok. A küzdelem új stádiumában az angol generalissimusnak sikerült Tobrukot is bevennie, mire a tengelyhadvezetőség jónak látta, hogy az olaszok harci potenciáját német hadosztályokkal is megerősítse és ezért Rommel vezérőrnagy parancsnoksága alatt, aki a franciaországi páncélos csatákban különösen kitüntette magát, több német hadosztályt rakott partra a tripolitániai kikötőkben. A német katonák afrikai megjelenése új színt adott a harcoknak. Ezzel az ádáz küzdelmek alapja megteremtődött. Rommel első ténykedése az volt, hogy a Nyugatlibián előretört angol támadó hadsereget visszavetette az egyiptomi határra. Tobrukot körülbételezte, majd hathónapos ostrom után bevette. Időközben Wavel tábornokot leváltották és helyette Alexander neveztek ki az északafrikai brit haderők parancsnokává. Alexander hadműveletek tényleges vezetőjévé Ritchie tábornokot tette, aki nagy páncélos erők bevetésével visszahódította Tobrukot és kéthetes irtalmatlanul kemény küzdelem után Bengházin is tuljutott. Eközben Rommel altábornaggyá nevezte ki a Führer. El Aghelia környékén a tengelycsapatok hosszabb állóharcra rendezkedtek be, majd mikor Rommel és Bastico, az Afrikában küzdő olasz csapatok főparancsnoka elegendőnek ítélt meg az Afrikába érkezett tengely-hadíanyag és emberanyag utánpótlást, ismét támadólag léptek fel a brit állások ellen. Az afrikai hadjáratnak ezt a szakaszát a mindkét fél részére veszteséges harcok jellemezték. Rommel és Bastico négyhetes heves ostrom után újból bevette Tobrukot, majd lendületesen előretört az egyiptomi határ felé s az angolok egymásután adták fel a jelentősebb északegyiptomi kikötőket. Már-már úgy látszott, hogy a tengelycsapatok meg sem állnak a Szuezcatornánál, amikor az angol hadvezetőségben változás állott be és a Ritchie helyére kinevezett Montgomerynek El Alameinnél sikerült a német-olasz rohamot feltartóztatni.

Az 1942 decemberében megindult angol támadás 1943 május 13-ig töretlen vonalú volt s Montgomery haditervét tökéletesen megvalósította. Or uzsora-ütközetben, mégpedig El Alameinnél, Tobrukban, Bengházinál, Misuratanál és a Mareth-vonalnál megtörte a tengelycsapatok ellenállását és a német-olasz csapatokat besorozta a tuniszi hídfőre.

A mostani események előkészítése idején a világ közvéleményét az a kérdés foglalkoztatta, hogyan sikerül a tengelyhatalmaknak a szűk területen összehusfóldott csapataikat visszavonni a fekete földrészről s ha a visszavonást nem kísérik meg, mennyi ideig tudják az ellenfelek mértani haladányban emelkedő fölényével szemben a harcokat folytatni? Abban a pillanatban, amikor a brit flotta megjelent a Szicíliai-csatornában, az angol-amerikai légierő pedig százával dobta be a repülőgépeket a csatorna fölé, a menekülés reményei illúziókká foszlottak. Az angolszász összpontosított támadás pedig szétosztatta azt a hitet is, hogy a tengelycsapatok hosszabb ideig tudnak ellentállni a várszerűen berendezett védelmi állásaikban.

A Wilhelmstrasse ezélt két nappal kijelentette, hogy Északafrikában nem lesz Dünkircheni. A német külügyminisztérium szóvivőjének igaza volt. Von Arnim és Messe tábornok csapatai az utolsó pillanatig teljesített kötelességüket és nem gondoltak a visszavonulásra, amely eleve lehetetlennek látszott.

A megadással véget ért egy harmincöthónapos dráma. A hidegen számító katonai szakértők mára a mai nappal be is fejezték az északafrikai hadjárat méltatását és a jövőre

gondolnak. Az angolszászok soha nem mulasztották el kijelenteni, hogy Északafrika partjait ugródeszkának tekintik az európai kontinens felé. A deszka már a kezükben van s a világ közvéleménye most feszülten várja az ugrást. A Churchill-Roosevelt találkozó az Északafrikában kivívott katonai sikerek jegyében és az ebből folyó stratégiai lehetőségek alapján a hadszíntér Európába való áttetésével foglalkozik. Valószínűnek tartjuk, hogy egy-két nap múlva a német véderőparancsnokság részletes jelentésekben foglalkozik az északafrikai hadjárat számbeli veszteségeivel.

Bár a tengelyhatalmak számára a harmincöthónapos északafrikai csata eredménye fájdalmas, a tuniszi hadszíntér utolsó csatái mégis annak a hősiességnek és elszántságnak példaképeként kerülnek bele a haditörténelembe, amelyet egy kis csapat az utolsó lélekzétvértig vívott. A tuniszi német-olasz haderő hat hónapon át egy mellékhadszíntéren kötött le egy jól kiképzett, állig felfegyverzett, az utánpótlás szempontjából kedvezőbb helyzetben lévő nagy angol-amerikai hadsereget. Ez idő alatt tehát az angol és az amerikai kötelékek sem keletázsiai, sem európai második arcvonal létesítésére nem álltak rendelkezésre és ezt a szempontot a háborús események egészének megítélésében nem lehet elég nagyra értékelni. Noha nem tagadható, hogy az angolok s az amerikaiak számára fontos az egész északafrikai tengerpart birtoklása, éppen úgy rá lehet mutatni arra, hogy ennek a birtoklásnak még nincs semmiféle döntő jelentősége a tengely számára.

A Roosevelt-Churchill között megkezdődött hosszabb megbeszélések után, amelyek szerdán a késő éjszakába nyultak, esütörtökön megindultak a tervezett szélesebbkörű megbeszélések. Washingtonban azzal számolnak, hogy a kanadai miniszterelnök is az USA fővárosába érkezik. A Német Távirati Irodának amszterdami jelentése egyébként közli, hogy Mackensie King kanadai miniszterelnök szerdán már be is jelentette az alsóházban, hogy a jövő héten Washingtonba megy, ahol résztvesz a szövetséges világ vezetőinek konferenciáján. Ewart ausztráliai miniszterelnök, aki már régóta Amerikában van, a megbeszélések miatt maradt Washingtonban. Benoniak ezenkívül a tanácskozásiakba a csunkeleketi külügyminiszter és Benest is, aki szerdán megérkezett az Egyesült-Államok fővárosába. Beavatott washingtoni körök szerint a megbeszélések napirendjén három pont szerepel, mégpedig 1. Az európai harctér megteremtésének részletei. 2. A szükséges hajótér készenléthehelyezése. 3. Az európai harctér hadianyaggal való ellátása.

A Budapesti Tudósító washingtoni jelentése azt mondja, hogy a tanácskozásokat arra is felhasználják, hogy elkerüljék azokat a zavarokat, amelyeket az afrikai partraszálláskor észleltek.

A Churchill-Roosevelt találkozóról a Popolo di Roma azt írja, hogy Sztalin, mint Casablancában, most Washingtonban sem képviselteti magát. Litvinov nagykövet Churchill megérkezésének előestéjén hagyta el Washington. (Igaz, hogy a szovjetnagykövet már napokkal azelőtt elhatározta utazását, de Moszkvában mégsem tartották szükségesnek elhalasztani Litvinov moszkvai látogatását.) Nyilvánvaló tehát, hogy Sztalin nem akar résztvenni szövetségesi tárgyalásokban, hanem meg akarja őrizni teljes cselekvési szabadságát. Sztalin nem írta alá az atlanti-tengeri egyezményt és az előjelek szerint nem is írta alá semmiféle jegyzőkönyvet, amely számára kötelezettséget jelentene. Ugy látszik, hogy a Szovjet nem akar köteleknek állni.

A Budapesti Tudósító Rómából azt jelenti, hogy Churchill washingtoni utjának híre az olasz fővárosban újabb ösztönzést adott a Földközi-tenger vidékén a legközelebbi időben várható fejemlények megtárgyalására. A Popolo di Roma emlékeztet Churchillnek régebbi kijelentéseire, amelyek szerint Északafrika támaszpontul fog szolgálni a szövetséges európai partraszállása során, különösen pedig az olasz területek ellen intézendő hadműveletekre. Churchill azt mondotta, hogy a tengelyt a lábánál kell megtámadni. A katonai helyzet megítélésénél Rómában nyomtatékosan utalnak Szicília és Szardínia megerősítésére s általában Olaszország védelmi felkészülésére, ami azt a benyomást kelti, hogy az olasz hadsereg minden eshetőséggel szembe fog nézni.

A Times levelezője jelenti Washingtonból, hogy minden stratégiai terv akár Európára, akár a közel-vagy a távolkeletre vonatkozik, valamilyen módon Oroszországot is érinti. Eppen ezért önkéntelenül felmerül az a kérdés, mit tartalmazott Roosevelt elnöknek Sztalinhoz intézett üzenete, amelyet az amerikai nagykövet vitt magával Moszkvába. Az orosz külpolitikai körökben az a vélemény van, hogy Roosevelt Sztalint a most megkezdődött tanácskozásokra hívta meg.

Amennyiben Sztalin nem utazik Washingtonba, a találkozást más helyen tartanák meg. Ezt a tervet hivatalosan még nem közlik, illetve hivatalosan még nem erősítik meg, mindazonáltal erről a találkozásról a legkomolyabb formában szó van.

Az angol hírszolgálati iroda jelentéséből kitűnik, hogy eddig semmi sem szivárgott ki arról, meddig szándékozik Churchill az Egyesült-Államokban maradni.

Sauckel körzetvezető, birodalmi munkügyi főmegbízott egy weimari munkaszabály-sen beszédet mondott. Németországban és Európában — mondotta Sauckel — ma sokmillió ember dolgozik Németország győzelméért és a szárazföld újjárendezéséért.

Dr Paul Schmidt követ, a külügyi hivatal sajtóosztályának vezetője a szlovák kormány meghívására Pozsonyban tartózkodik. A pozsonyi egyetemen „Európa szabadságharcáról” beszélt.

Az Európa részéről évszázadokon át az egész világnak adományozott kulturavakért, érdekekért indult a jelenlegi küzdelem. — mondotta többek között. — Nem egyszerű háború csupán, hanem forradalom. Megalkuvás nélküli harc, amelyben a nagy forradalmi eszme bajnokaira csak győzelem vagy pusztulás vár. Ebben a forradalomban szárazföldünk jövő évszázadainak életformája alakul ki. NAGY JÓZSEF.

Szamosmenti napló

VÁROSISÁBB JELLEGET ad Szamosújvár sz. kir. megyei városnak a vasutállomás előtti, gyönyörűen virágágyazott Baross-tér, mely az egyik utóbbi tanácsülés határozata értelmében az állomás-épületből, az ünnepélyes átadásra váró új egészségházból és pár tetszetős külsejű magánépületből nemrég létesült. Az összhangot zavaró mázsházat már eltávolították s rövidesen sor kerül a baromvársátrének a város külterületére való áthelyezésére is. A balkáni állapotokra emlékeztető sártenger és piszok helyett — alig két évvel a felszabadulás után — első benyomásként tetszetős városi kép fogadja az ideutazó idegent, hirdelve a töretlen magyar élniakarást.

A HORTHY MIKLÓS-TÉR átrendezett, új külseje is kezd már kialakulni. A betongyalogjárókat frissen sarjadt pázsitba-ékelte, mértani pontosságú virágágyások szegélyezik, a hetipiacnak szánt, menedékes térsérgt követ egyes homokkal töltik a gyalogjáróval egy-sikuvá s vörös salakot helyeznek a felületére, mely vasbetonhoz hasonló szilárdságúvá teszi. A térközépből kinyúló Hősök Emlékművének csiszolt termésköves obeliszkjét színpompás tulipánmezők ölelik körül s az öletszerűen elszórt régi fák helyén, melyeket kivágtak, a gyalogjárók szélén nemes juharcsemetek nyújtják első levélkéiket a május nap felé. Nótázó leventék menetelnek a gránitkockás kocsiuton, dalukból szerteárad az éledő erdélyi tájra egy új, boldog jövőd reménye és akarása...

FÉRFIATLANUL viselkedtek a legutóbbi sorozatos éjjeli betörések szenvedő alanyai, már ahol férfi volt a háznál. Noha a vakmerő tolvajok munkája nyomán támadt zajra felriadtak, vagy a betörést nem sokkal később észrevették, egyikük sem mert a rendőrségre menni, vagy lármát csapni, hogy elfog-hassák a tetteseket. Az egyik helyen például az történt meg, hogy a betörő a házigazda tulajdon zseblámpájával tartott terepszemlét a hálósobában s a férj a felriadó félség kérdéseire becsületes nyíltsággal válaszolt, illetve motyogta, hogy nem ő az, aki a házban sétál. Azután visszafojtott lélekzettel, tisztességtudóan megvárták, míg az éjjeli látogató eltávozik, sőt megvárták a reggelt is és csak akkor jelentették az esetet, nehogy feleslegesen zaklassák a rendőrséget éjnek idején. Most aztán ők csodálkoznak a legjobban, hogy még mindig nem kerültek hurokra a rablók. (f. j.).

FELHÍVÁS A NAGYENYEDI VÉNDIÁKOKHOZ! A nagyenyedi ref. Bethlen Kollégiumban végzett vendiákok és Nagyenyed város társadalmának Kolozsváron élő tagjai folyó hó 15-én este 7 órakor a Mátyás király-téren levő „Egétő-étteremben újabb összejövetelt tartanak. Az összejövetelek célja a Bethlen-kollégiumhoz fűződő kapcsolat ápolása s az intézet falai között eltöltött diák emlékek és élmények felelevenítésével az egymásközi baráti és testvéri viszony elmélyítése. Ennek a célnak elérésére a társas összejöveteleken kívül társas kirándulásokat, később pedig nagyszabású műsoros enyedi napot is kívánnak rendezni. Mostani összejövetelükön megbeszélésre kerül a folyó év június hónapban megrendezendő vendiáktalálkozó előkészítése. Az összejövetelre minden érdek-lődőt szeretettel elvár a rendezőség.

Figyelem! Csak az Ellenzék hírdetési eredményesek.

A MÁSODIK FRONT...

Az angol-szovjet szerződésben Anglia kötelezettséget vállalt, hogy megteremti a második frontot. Churchill maga jelentette ki akkoriban, hogy egy nagybárányu európai partraszállás hadászati ilag lehetetlen. Ha Dieppenél, az akkor erősen szorongatott bo'sevista szövetséges nyomására mégis elhatározták erre az angolok magukat, milyenek most a kilátások ezzel a második fronttal?

Északnorgviától a Pireneusokig a német hadsereg által kiépített és megszállt parti erődítmények őrzik az európai partot az Atlanti-óceán felől. Az eddigi néhány angol partraszállási kísérlet csufos kudarcra megmutatta, milyen erősek voltak már akkor ezek a védelmi berendezések. Katonai öngyilkosság lenne itt partraszállással tovább kísérletezni.

Portugália és Spanyolország további intézkedéseket tettek esetleges invázió elhárítására. Az Azori, Kanári és Madeira-szigetek riadókészültségben vannak és tartani tudják magukat addig, míg a tengelyhatalmak segítsége megérkezik.

Igy csak Francia Nyugat- és Északnyugafrikai partja marad, mely nagy kiterjedése miatt nehezen védhető. A támadó azonban már itt is nagy hátránnyban van, mert összeköttetései az északafrikai angol-amerikai erőkkel igen korlátozott, mert előbbi partok műőrtés területe utaltan éivatag.

Európa ma valóban hatalmas, nyugat felé vezető arcvonalat képez, melynek jobb szára a Szaharára támaszkodik. A front mögött ott áll a tengely összpontosított ereie készen arra, hogy bármikor a veszélyeztetett pontra dobja fegyveres erőit.

Török Árpádot két évi és egy hónapi fegyházra ítélte az uzsorabíróság

Kihirdették az ítéletet a zsirpanama ügyében

KOLOZSVÁR, május 14. A kolozsvári törvényszék mellett működő uzsorabíróság három tanácsa csütörtök este hirdette ki az ítéletet a másfél év előtti zsir-visszaélésekkel kapcsolatos árdragítási ügyben. A zsufolásig megtelt tárgyalóteremben 7 óra előtt néhány perccel vonult be a bíróság és az ítélet kihirdetése előtt Vitos Pál dr. tanácselnök felolvasta a per egyik vádlottjának, Muradin Mártonnak táviratát, aki nem tudott megjelenni a bíróság ítélethozatalánál. Távolmaradását azzal igazolta, hogy sürgős és halaszthatatlan közérdekből el kellett

Kihirdetik az ítéletet

Ezután Vitos Pál dr. tanácselnök kihirdette az ítéletet Török Árpád és három társa ügyében. Egyik vádlottal, Pethő Károlyval szemben ugyanis a vádat, mint ismeretes, az ügyész elejtette. Így tehát csak Török Árpád, Demény Márton, Papp Mihály és Szász István ügyében mondott ítéletet csütörtök este a bíróság.

Török Árpádot kétféle árdragító visszaélés miatt az uzsorabíróság 2 évi és egy hónapi fegyházra, 10 ezer pengő pénzbüntetésre és 15 ezer pengő vagyoni elégtétel megfizetésére ítélte. Demény Márton 300 pengő pénzbüntetést kapott, míg Papp Mihályt és Szász Istvánt, mivel ellenük nem merült fel olyan bizonyíték a főtárgyalás során, amely bűnösségük mellett szólna, az

utaznia. Ezért kéri a bíróságot, hogy a fontos közérdek miatt tekintsenek el az ítélethozatalon való jelenlététől. A távirat felolvasása után a vádat képviselő Albrecht Zoltán dr. ügyész bejelentette, hogy azt a vád részéről tudomásul veszi s egyben kéri a bíróságot, hogy Muradin Márton ügyében későbbi időpontban hirdesse ki az ítéletet, hogy személyesen közöljék ezt vele. Vitos Pál dr. tanácselnök az ügyész bejelentésére közölte, hogy Muradin Márton ügyében az ítéletet a bíróság május 20-án délelőtt fél 9-kor fogja hivatalosan közölni.

uzsorabíróság felmentette a vád alól.

Az ítélet indokolásában a bíróság kimondta, hogy Török Árpád ügyében tekintetbe vették egy a súlyosbító, mint az enyhítő körülményeket. Súlyosbító körülménynek vették azt, hogy háború idején, nehéz időkben követte el az árdragító visszaéléseket, míg enyhítő körülménynek számították Török Árpád büntetlen előéletét, továbbá azt, hogy amikor az eset történt, még nem volt a közellátási helyzet olyan súlyos, végül pedig azt is figyelembe vette a bíróság, hogy a tett elkövetése óta hosszú idő telt el a vizsgálattal és ezidő alatt is a vádlott állandóan érezte a per nyomzó hatását, ami egymagában már felér egy fél büntetéssel. Demény Márton

ügyében a bíróság szintén tekintetbe vette az enyhítő körülményeket és ezért mindössze pénzbüntetést alkalmaztak.

Az ítélet kihirdetése után a vád részéről Albrecht Zoltán dr. ügyész semmisségi panaszt jelentett be a mellékbüntetésekkel illetőleg Török Árpád ügyében, míg ugyancsak semmisségi panasszal élt a felmentett Szász István és Papp Mihály ügyében hozott ítélettel szemben is. A Demény Márton 300 pengő pénzbüntetésében az ügyész megnyugodott. Ezután a védelem részéről Bartha Ignác dr., Török Árpád védője, szintén semmisségi panaszt jelentett be. Demény Márton, Papp Mihály és Szász István védői, dr. Baróthy István és dr. Monduk Béla megnyugodtak az ítéletben. Az elnök kérdésére a vádlottak is közölték, hogy csatlakoznak védőik bejelentéséhez.

Az ítélet kihirdetése után a vádat képviselő Albrecht Zoltán dr. ügyész Török Árpád letartóztatását kérte az uzsorabíróságtól. Dr. Bartha Ignác védőügyvéd az ügyész indítványának elutasítását kérte. A bíróság ezután rövid tanácskozássra vonult vissza, majd Vitos Pál dr. tanácselnök kihirdette a döntést, mely szerint a bíróság az ügyész indítványt elutasította azzal az indoklással, hogy Török Árpád vagyonos, régi kolozsvári polgár, s egyben családosa is, így tehát nem kell tartani szökésétől az ítélet jogerőre emelkedéséig. Az ítélet tehát Demény Mártont kivéve, nem jogerős.

Szabó János képviselő a munkás-kérdésekről tartott beszámolót Nagyváradon

NAGYVÁRAD, május 14. Szerdán délután Fekete-erdőn az üvegyár munkásai bucsuztatták dr. Gurmay Mihály igazgatót, akit felettes hatósága Nagyváradra helyezett át magasabb beosztásba. A bucsuztatási ünnepségen megjelent Szabó János, az Erdélyi Párt munkásképviseleje Bodáts Gyulának, az Erdélyi Párt munkásszakosztályi titkárnak kíséretében. A munkásság választmányi értekezletet is tartott, amelyen részletesen megbeszélték azokat a kérdéseket, amelyek a munkásságot érdeklik és a belső front megerősítését célozzák. Szabó János képviselő ezalkalommal nagy beszédet mondott. Ismertette a belpolitikai helyzetet, valamint azokat a törvényjavaslatokat, amelyek most vannak előkészítés folyamatában és a munkásságot közelről érintik. Hangoztatta továbbá a belső front fegyelmeinek, rendjének jelentőségét, ami nélkül a biztos győzelem el nem képzelhető.

Bodáts szakosztályi titkár beszédében azokról a lépésekről számolt be, amelyeket az Erdélyi Párt a túlobárok a munkabérbőltek felemelése érdekében az illetékes kormányzatszerveknél tett.

MA DÉLUTÁN TEMETIK ÖRVÖSSY GÉZÁT. Örvössy Géza, a kolozsvári Nemzeti Színház tragikus hirtelenséggel elhunyt főügyelőjét, ma, pénteken délután 3 órakor kísérik utolsó útjára. A magyar színjátszás halottjának koporsóját a színház előcsarnokában ravatalozták fel, ahonnan a házsongárdi temetőben levő családi sírhelyre kísérik.

A tusnádi Ujságíró Villa

11 szobával, fürdőszobákkal, teljesen modern berendezéssel június 1-re bérbeadó. A gyönyörű kies fekvésű villában 2 szobát az Ujságíró Egyesület fenntart magának. Egész évi üzem. Ajánlatokat május hó 20-ig bezárólag László Zoltán szerkesztő címére küldendő, Sepsiszentgyörgy Székely Nép szerkesztősége.

Az Egyesület vezetősége értesíti továbbá a kartársakat, hogy aki igényt tart a tusnádi nyaralásra, erre vonatkozó kérését legkésőbb május hó 25-éig jelentsék be az Egyesület irodájánál, Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 30.

Államfői csapatzászló-szalagot adományozott a kormányzó az 1. páncélos hadtest hradó zászlóaljának

KOLOZSVÁR, május 14. (MTI.) A Kormányzó Ur Öfjelműltósága a következő legfelsőbb elhatározását bocsátotta ki: „Emlékeztül a m. kir. 1. honvéd páncélos hadtest hradó zászlóaljának, amely a Kárpátja és Bácska megszállásában,

valamint a Szovjet elleni harcokban kimagasló és vitéz magatartást tanúsító csapatrészekből alakult, államfői csapatzászló szallagomat adományozom.

Kelt Budapestén, 1943. május hó 3-án. HORTHY sk.

Vitéz nagybaconi Nagy Vilmos honvédelmi miniszter székel-földi körutia

SEPSISZENTGYÖRGY, május 14. Vitéz nagybaconi Nagy Vilmos honvédelmi miniszter ezidőszerezt székelyföldi köruton van s ennek során meglátogatta Háromszék vármegyét is.

A honvédelmi miniszter ezalkalommal kihallgatáson fogadta nagykászoni Kászonyi Richárd dr. főispánt és vitéz Barabás Andor dr. alispánt, akinél behatóan érdeklődött a vármegye időszerű kérdéseiről.

A honvédelmi miniszter ezalkalommal közölte Háromszék vármegye főispánjával és alispánjával, hogy a Marosvásárhely—Székelyudvarhely—Barót—Sepsibüksád között építendő vasút előmunkálatai még a folyó évben, nem sokára megkezdődnek s az új székelyföldi vasút megépítése minden valószínűség szerint még az 1944. év folyamán megtörténik.

Szilágyvármegyében nyolcnapos körutat tett az EMKE szerelvénye

KOLOZSVÁR, május 14. Az EMKE népművelési szerelvénye az elmúlt napokban nyolcnapos köruton Szilágyvármegye 14 községét látogatta végig, bár az időjárás a gépkocsiközlekedésnek nem kedvezett, ezenfelül a hatalmas szerelvény gumibroncsa a nagyfokú igénybevétel miatt erősen tönkrement.

Az előadó-körut első állomása Kraszna nagyközség volt, ahol 3 előadás, kb. 1500 ember vett részt, a község kitűnő lelkesének, Kádár Imrénének vezetése mellett. Micsolnya községben két előadás, Varsolcon és Ierecsenyen 3 előadás volt. Itt a lelkesek is bekapcsolódtak az EMKE-munkába és örvendtek, hogy a falu gazdasági szempontból erősen kultiválja a hagymatermelést. A Szilágyiszentkirályi községben rendezett előadásra a debreni magyarok is résztvettek. Szilágyiszentgyörgyön 120 főnyi hallgatósága volt a nagyarságból a népművelési előadásoknak. Szilágyiszentgyörgyön az előadással kapcsolatosan Bíró János ref. lelkész felvetette azt a gondolatot, hogy a vármegye részére itt kellene állandó népfőiskolai szerveznie. Egerházi közegben az előadás a megfelelő férőhely hiányában egy rosszkarban lévő iskolában folyt le élénk érdeklődés mellett. Szamosardó faluban hasonlóképpen, Cziko és Benedekfalva községben ugyancsak nagy rokonszenvvel fogadták az EMKE kulturális előadásait. Szilágybagos nagy iskolatermés párhuzamosan 2 előadás is volt, amelyekre a környék lakossága is egybeesereglett. Alsóvalkó iskolatermés a hallgatóságot nem is tudta befogadni, olyan nagy számmal jelentek meg.

A kiszálláson az EMKE szerelvényét Ungváry Sándor úrná, közműv. szakoszt. titkár vezette. De az előadó-körutba egyidőre bekapcsolódott Kiss Károly tanfolygató, rangú főtanácsos a népművelési ügyek lelkes irányítója, míg a végiglátogatott községekben a lelkes- és tantestület tagjain kívül különösen értékes segítséget nyújtott Faragó Béla szilágyvármegyei népművelési titkár, aki az egész megye népművelési kérdéseit alaposan ismeri és dr. Szűk Ödön, aki ugyancsak pontos helyzetismerettel rendelkezik. A kiszállás eredményeképpen megállapítható volt, hogy a szilágyvármegyei magyarság mindenütt nagy szeretettel fogadta az EMKE népművelési előadásait, zenei és filmbemutatóit és a falut irányító összes tényezők megállapítása szerint a szerelvény munkája az iskolán kívüli népművelés, általában pedig a falu szellemi megerősödését jelentősen elősegíti.

Természetesen, hogy nyolcnapos körut alatt a megvénnek csak kisebb részét lehetett bejárni, ezért kívánatos és ezt az óhaját mindenütt nyilvánították is, hogy a szerelvény szilágyvármegyei kedvező időpontban még ismétlje meg, illetve tovább folytassa, amire sor is kerül.

ÜZLETI könyveket és könyvelési papirokat legolcsóbban az „Ellenzék” könyvesboltban vásárolhat. Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. Telefon 11—99.

A külpolitika hírei

ATHÉN BÖL Zággrába érkezett jelentés szerint a trieszti kikötőből elindult Görögország felé a Halaren nevű gőzhajó, amely 3.800 tonna cukrot és 5.000 tonna burgonyát visz az inséges görög lakosságnak. Ez a szállítmány Németországból indul és első része annak a hatalmas küldeménynek, amelyet Görögországba szállítanak. A korábbi szállítmányokat már szétosztották.

A CSÜTÖRTÖKRE virradó éjszaka brit bombázók Nyugatnémetországot támadták. A bombák épületkárokat okoztak a lakott részekben. Eddigi jelentés szerint legalább 15 támadó gépet lelőttek.

NEWYORKBÖL jelentik: Hiába volt a nagyarányu toborzás, mert a női kisegítő szolgálatra a tervezett 150.000 helyett, alig 60.000-en jelentkeztek. A hatóságok kellenlennül fogadták a közönségnek e megnyilatkozását, egyuttal újólag felszólították az amerikai nőket a jelentkezésre, hogy kitöltsék azt az űrt, amelyet a férfiak katonai behívása idézett elő.

ANGOL közlemény szerint a múlt éjszaka német bombázók megtámadtak egy keletangliai várost, ahol jelentékeny kárt okoztak.

HIR SZERINT megtörténtek az első katonai mozdulatok Martinique-szigete megszállásának előkészítésére. A Karib-tenger különféle támaszpontjain tartózkodó csapatok Baltadorban hajóra szálltak és a Martinique-től délre 50 km.-re levő Domenica-sziget felé haladnak.

A SIBELIUS akadémián rendezett Snellman-ünnepségen Linkomies miniszterelnök mondotta az ünnepi beszédet. A miniszterelnök beszédében ismertette Snellmannnak, a finn nemzet egyik öntudatra ébresztő vezetőjének működését, majd a mostani háborúról szólt. Kiemelte, hogy a finn népnek a rákényszerített védelmi háborút folytatnia kell mindaddig, amíg végleg biztosítva nincs Finnország önállósága és biztonsága.

MINT a Stampa jelenti, a Duce közölte az összes közigazgatási szervekkel azt a kifejezett akaratát, hogy a háború tartama alatt valamennyi közigazgatási ág szabad időben a párt rendelkezésére kell, hogy álljon. Ez a párt által adandó esetleges megbízások végrehajtására szükséges.

A BRIT hirszolgálat jelentése szerint londoni hivatalos helyen elismerték, hogy az angol légi haderő csütörtökön éjjel a Duisburg ellen intézett légitámadás alkalmával 34 repülőgépet veszített.

LAVAL miniszterelnök újabb tanácskozássra ült össze Avarna herceggel, a legfelsőbb olasz hadvezetőség képviselőjével, majd fogadta Savadi gróft, az olasz nagykövetség vichy kirendeltségének első titkárát.

A TRIBUNA különtudósítója közli egy legutóbbi olasz ellentámadás során fogásba esett angol tiszt kijelentését, amely szerint az angolok már hat hónappal ezelőtt elintéztéknek vélték az afrikai ügyet és biztosra vették az olasz—német összecsapást. Hozzáfügte, hogy senki nem számított ilyen emberfeletti ellenállásra a tuleróval szemben. Az angol tiszt az olasz—német ellenállás erejét külön is méltatta.

MINT a brit tengerügyi hivatal pénteken közölte, a Beverly romboló elsüllyedésekor 148 ember vesztette életét, köztük Brice korvettkapitány, parancsnok és nyolc tiszt.

DAMASZKUSZI jelentés szerint Roosevelt szíriai megbízottja kijelentette, hogy az Egyesült Államok meg akarják vásárolni a szíriai és libanoni vasutakat, amelyeket ezidő szerint francia társaság tart üzemben.

SZÓFIA B A az utóbbi hetek merényleteiben megindított nyomozás során a rendőrség szerdán nem egy, hanem két bűntettést fogott el. harmadik társuk pedig a letartóztatáskor kifejlődött lövés-váltás közben életét veszítette. Csütörtökön a rendőrség több háztömböt vett körül és azokat alaposan átkutatta. A lapok közlik az egyik fontos gyanúsítottnak, bizonyos Popovnak arcképét, akinek sikerült a letartóztatás elől elmenekülnie. A nyomozás még folyik, de szófiai politikai körökben azt hiszik, hogy a letartóztatások első nagyobb fejezete lezárult.

Parkettezési
munkálatokat jutányosan vállal:
id. Lőrinczy József,
lakás: Zápolya utca 14. sz. vagy
Sebők-cukrászda,
Mátyás király tér 23. Tel. 19—59.

HIREK

Vas- és papirosnapok
Kolozsváron

A polgármesteri hivatal közli: A m. kir. Ipari Anyaghivatal utasítására Kolozsváron 1943. évi május 17-27-ig vas- és papirosnapokat tartanak. A polgármester felhívja a város közönségét, hogy lakásán, padlásán, vagy a pincékben heverő hulladékpapírokat és ócskavasokat szolgáltassa be a gyűjtést végző közegeknek. Ezzel nemcsak anyaggyűjtési hazafias kötelességének tesz eleget, hanem a légóltalmi rendelkezéseknek is. A polgármester egyúttal utasítja a légóltalmi háziparancsnokokat, hogy a padlások és pincék lomtalanítását szigorúan ellenőrizzék és a rendelkezést megszegőket jelentseék fel, hogy büntetésüket elnyerjék.

A vas- és papirosnapok a hazafias cél mellett jó alkalmat nyújtanak a közönségnek ahhoz, hogy lakásából, pincéjéből a csak terhet jelentős felesleges hulladékanyagot eltakaríthassa.

Erdély fővárosának ebben is példát kell mutatnia.

A VÁROSI KÖZTETEMŐ EGYES SÍFTÁBLÁINAK RENDEZÉSE. A városi köztemetőben a II. A, III. A, II. B. számú sírtáblák új számozása befejeződött. A polgármesteri hivatal ezután hívja fel a fenti sírtáblákban sírhellyel rendelkező tulajdonosokat, hogy sírhelyükre vonatkozó összes igazoló irataikat 1943. május 15-ig kezdődőleg kötelesek bemutatni a városi köztemető felügyelőségénél, mert ellenkező esetben a szabályrendelet 26. paragrafusában foglaltak értelmében járnak el ellenük.

VITÉZ GÖDY JÁNOS EZREDES — AZ ÚJ NAGYVÁRADI VITÉZI KAPITÁNY. Nagyváradról jelentik: Vitéz Báthory-Szilás Sándor nyugalmazott vezérőrnagy mácsirányú elfoglaltsága miatt megvált a Biharmegyei Vitézi Szék vezetésétől. Biharmegye Vitézi Székének új kapitányává vitéz Gödy János ezredes nevezte ki, aki ma megérkezett Nagyváradra és átvette a Vitézi Szék irányítását.

Négy évi fegyházra ítélték az álkulcsos
betörőt

KOLOZSVÁR, május 14. Többszörösen büntetett, rovottmultu betörő ügye került tárgyalásra csütörtökön a törvényszék *Lehner Richárd dr.* tanácselnök, egyes büntetőbírójához. A vádlott *Nagy Sándor* volt, aki az utóbbi években az álkulcsos betörések egész sorát követte el. Ő volt a tettese azoknak a fényes nappal elkövetett vakmerő üzletbetöréseknek is, amelyek olyan sok dolgot adtak a rendőrség nyomozó közegeinek. Régebbi bűncselekményei miatt a bíróság nemrégiben is elítélte, ugyhogy jelenleg azt a büntetését tölti, míg tegnap újabb betörések miatt került ismét a vádlottak padjára. Ő volt a tettese az Imre Márton-féle töl-

250 postás-növendék
felvételére hirdettek
pályázatot

BUDAPEST, május 14. (MTI.) A m. kir. postavezérgazgatóság a postaiüzemi férfi tisztviselői szak pótlása szempontjából 250 postás-növendék felvételére hirdet pályázatot. Pályázhat az olyan ifjú, aki a középiskola, vagy ezzel egyenrangú más tantervet négy osztályát sikerrel elvégezte, 17 évesnél nem idősebb és magyar állampolgár. A folyamodványt a lakóhely szerint illetékes postagazgatóságnak kell beküldeni május 31-ig. A szaktanfolyamok székhelyei Budapest, Kassa, Nagyvárad és Újvidék.

BELEFÜLLADT A PATAKBA A CSE-LÉDLÉNY. Sepsiszentgyörgyről jelentik: Kelemen Erika szlovák leány a mezőről hazafelé menet a megduzzadt patakon keresztülfeleltetett pallón akart átmenni. Megcsuszott és beleesett a vízbe. Senkisért volt a közelben és így megfulladt.

ELITÉLTÉK A ZSIDÓBUJTATÓKAT. Déről jelentik: Dénes József szamosújvári lakos adásvételi szerződést kötött Ignác Samu szamosújvári lakossal, akitől színel megvette a tehérgépkocsiját, Dénes Mateosz teherfuvarozási engedélyt szerzett és közös haszonnal dolgozott Ignác Samuval. A bíróság zsidóbujtatóként mindkettőt bűnösnek mondotta ki és ezért jogerősen 500, illetve 300 pengő pénzbüntetésre ítélte őket.

EMÉSZTÉSI ZAVAROK KÖVETKEZTÉBEN KELETKEZETT BŐRKÍÜTESEK sok esetben hamarabb elmúlnak, ha bélműködésünket reggelente egy-egy pohár természetes „*Ferenc József*” keserűvízzel rendezzük. Kérdezze meg orvosát!

Mai kezdettel kerül
bemutatásra

az ÁRPÁD

filmszínházban az
év legnagyobb sikerű
szuperslágere:

ELETRE ÍTELTEK

A művészi magyar filmgyártás legnagyobb teljesítménye. Csupa érzés, csupa lélek és szív, mélyen szántó, tartalmas, értékes filmesemény. Főszerepben:

Jávör Pál, Hidvéghy, Petrovich, Zádor Gyöngyi és Somlay Artúr.

Vasárnap d. e. fél 12 kor matiné olcsó helyárakkal.

MEGHALT GRÓF SEMSEY LÁSZLÓ FELSŐHÁZI TAG. Budapestről jelentik: Semsey László gróf császári és királyi belső titkos tanácsos és kamarás, a felsőház örökös tagja, tartalékos honvéd huszárszázados, életének 74-ik évében május 5-én Budapesten elhunyt. A Semsey-család sírboltjában helyezték örök nyugalomra.

SZAMOSÚJVÁR MAGYARSÁGA BELEKAPCSOLÓDOTT A NEMZETPOLITIKAI MUNKÁBA. Szamosújvárról jelentik: A nemzetvédelmi és propagandaügyi minisztérium nemzetpolitikai szolgálatának országos szervezése rendjén a napokban Szamosújváron rendezték a városi tanácstermében tájékoztató és szervező gyűlést. Tamásy Károly dr. polgármester meghívására igen szép számú közönség gyűlt össze az első előadásra. A polgármester üdvözlő beszéde után dr. vitéz Lakatos László miniszteri előadó mutatót rá a nemzetpolitikai szolgálat fontosságára, céljára és eddig végzett tevékenységére. A tartalmas beszéd igen mély hatást keltett a hallgatóságban és az előadót hosszasan ünnepelték. A gyűlés eredményeként az egyes munkaközösségek összeköttetést jelölték ki és ezzel Szamosújvár magyarsága is bekapcsolódott a nemzetpolitikai munkába.

NEM JELENTKEZETT MUNKASZOLGÁLATRA — 500 PENGŐRE BÜNTETÉK. Déről jelentik: Sándor Sulem dési zsidó lakos, mivel a zsidókra vonatkozó katonai jelentkezési hirdmény rendelkezésének nem tett eleget, a dési törvényszék 500 pengő pénzbüntetésre ítélte.

től üzletében elkövetett betörésnek is, valamint ő nyitotta fel álkulcsal a déli órákban *Liebermann Adél* színtestvántúti péküzletét is. A megrögzött betörő ártatlanságát hangoztatja és azzal igyekszik védekezni, hogy éppen csak kenyeret akart magának szerezni. Nyitva látta a péküzletet, (jóllehet zárva volt) tehát bement.

Az érdemi tárgyalás során az ügyész vádbeszédében súlyos ítéletet kért. A tárgyalás után *Lehner Richárd dr.* tanácselnök az ítéletben Nagy Sándort, tekintettel visszaeső bűnösségére, négyévi fegyházzal és tízévi jogvesztéssel sújtotta.

FELHÍVÁS A VOLT NAGYENYEDI DIÁKOKHOZ. A nagyenyedi református Bethlen-kollégium egykori diákjai, valamint a Kolozsváron élő nagyenyediek május 15-én, szombaton este 7 órakor baráti találkozót rendeznek a főtéri Egető étteremben. A baráti összejövetel célja, hogy tovább ápolják a Bethlen-kollégiumhoz fűződő régi, meghitt kapcsolatokat és hogy a régi intézet falai között eltöltött kedves diákélmények és élmények felelevenítésével az egymásközötti baráti és testvéri viszonyt. Éppen ezért a tervbe vett összejöveteleken kívül társaskirándulások, majd műsoros enyedi napot is rendeznek. A szombat estére kitűzött baráti összejövetelen megbeszélésre kerül az ősi Alma Mater-től elszakadt enyedi diákok június hónapra tervezett találkozójának ügye is, amelynek már most megkezdik az előkészületeit.

ELITÉLTÉK A VESZTEGETŐT. Déről jelentik: Rosenzweig László dési kereskedő meg akarta vesztegetni az egyik rendőrt, aki köztisztviselési kihágásért felitta. A dési törvényszék Rosenzweig Lászlót 2 havi fegyházra ítélte.

AZ IDÉN 625 SZEGÉNYGYERMEK NYARAL JEGYEN. Kolozsvár Népjóléti Hivatala már most készül a nyári gyermeknyaralattási akcióra. Az idén a kolozsvári gyöngén táplált és szegény gyerekek csak Jegenyén nyaralnak, mert a város által a Balaton mentén, Balatonmárián vásárolt telken a gyermeknyaraló felépítését csak a jövő évben fejezik be. A város itt egy 200 négyszögöl területű telket vásárolt, amelyen nyaralót fog építtetni. Egyelőre erre a célra a Népjóléti Hivatal már 15 ezer pengővel rendelkezik, de ez még nem elég a szegényekkel fel kell emelni. Jegenyén öt turnusban nyaralnak majd a kolozsvári gyerekek, minden turnusban 125 gyermeket visznek nyaraltatásra, ahol a jó levegőt gondos napfényekkel mezedződik és megerősödnek.

HIRDETMEY. A Kolozsvári Villamos Művek R. T. értesíti igen tisztelt áramtölgasztó közönségét, hogy halaszthatatlan hálózati munkák elvégzése miatt f. hó 16-án, vasárnap délelőtt 6 órától 10 óráig a Bem-től nyugatra eső és a Malomárok folyóig terjedő városrészben áramszünetet fog tartani. Kolozsvár, 1943. május 13. Kolozsvári Villamosművek R. T.

Bánffy Ádám bárót Palotailván helyezik örök
nyugalomra

KOLOZSVÁR, május 14. A tragikus körülmények között elhunyt Bánffy Ádám báró szerencsétlensége ügyében az illetékes hatóságok lefolytatták a vizsgálatot s annak során megállapították, hogy a halálos gépkocsiszerencsétlenség hétfőről keddre virradó éjszaka Orosháza határában történt. A gépkocsi, amelyet báró Bánffy Ádám vezetett, rendes menetse-

A „CARMEN” MA ESTI, pénteki előadása pontosan délután fél hat órakor kezdődik. A színház igazgatósága ezúton is értesíti a korábbi kezdésről a közönséget.

A POLGÁRMESTER ÉS A POLGÁRMESTERHELYETTES BUDAPESTEN Dr. Keledy Tibor polgármester és dr. Várhelyi László polgármesterhelyettes Budapestre utaztak, hogy az illetékes minisztériumokban a város közérdekű ügyeiben eljárjanak.

A GYÜMÖLCSFAGONDOZÁS MEGSZERVEZÉSE ERDÉLYBEN. A földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltsége a három legnagyobb gyümölcstermő erdélyi megyében gyümölcsfagondozó telepeket létesített és pedig Háromszék-megyében Torján, Szilágymegyében Zilahon és Udvarhelymegyében Székelykeresztúron. Ezek a központok egyenként 20 ezer gyümölcsfa tisztogatását és gondozását végzik el és ebből a célból a kirendeltség kedvezményes áru tisztogató eszközöket, kölcsönpermetezőgépeket és kedvezményes áru védekezőanyagokat adnak a gyümölcskertek tulajdonosainak.

Hirdessen Erdély legelterjedtebb napilapjában, az Ellenzékben.

UJABB INTÉZKEDÉSEK A MEGTÉVESZTŐ KIRAKATI ÁRJELZÉSEK ELLEN. Budapestről jelentik: A kereskedelmi miniszter a megtévesztő kirakati árjelzések ellen újabb rendeletet adott ki, amely szerint a kirakatokat legfeljebb két napig lehet rendezni, nem szabad a kirakatokban el nem adható cikkeket elhelyezni és nem szabad „Eladó”, „Mintadarb”, „Nem eladó” megjelöléseket a kirakatokban elhelyezni. A kirakatokban a bruttó árakat kell feltüntetni, azokhoz semmiféle címen nem lehet többletet számítani.

FELÉVRE ÍTELTEK A CSALÓ KERESKEDŐSEGEDET. Déről jelentik tudósítónk: Jakab Károly kereskedősedé mult év februárjában egy katonai szolgálatra behívott román embertől ötven pengőt vett el azza, hogy szolgálat alóli mentességet szerez neki. A mentességet természetesen nem tudta megszerezni. Ugyével a dési törvényszék dr. Kandeó tanácsa most foglalkozott és dr. Nónay György ügyész vádbeszéde után 6 hónapi fegyházra ítélte Jakabot, aki az ítéletet megfellebbezte.

A DEBRECENI SZABADEGYETEMI ELŐADÁSOK AUGUSZTUSBAN KEZDŐDNEK. Debrecenből jelentik: A debreceni egyetem az idén is megrendezi augusztusi szünidei tanfolyamát. A magyarnyelvű előadásokkal párhuzamosan olasz, francia és esetleg németnyelvű előadások hangzanak el a magyarságra vonatkozó ismeretek köréből. A részvételre vonatkozóan felvilágosításokat nyújt a Nvári Egyetem titkársága: Debrecen 10., Központi Egyetem.

Szekfü G. n. a n. erie
a Tudományos Akadémia
nagydíját

BUDAPEST, május 14. (MOT.) A Magyar Tudományos Akadémia nagyhete keretében az egyes osztályok közzétették a pályamunkák bírálatát, valamint a könyvtutalmakra érdemesített egyetemi és főiskolai hallgatók névjegyzékét. — Az Akadémia nagy jutalmát *Szekfü Gyula* „Állam és nemzet” művének ítélte. Nyelvészeti és irodalmi, illetve történelmi-tudományi könyvet kapott a debreceni egyetemről *Szilágyi László*, P. Gáspár Gabriella, a szegedi egyetemről *Molnár Sándor* és *Huszár Imre*, a kolozsvári egyetemről *Gertheisz (Gergely) Béla* és *Kovács Erzsébet*, a pécsi egyetemről *Zorkó Ede* és *Hadarics Vilmos*. *Vikár Béla* „Kalevala” fordítást kapott a debreceni egyetemről *Kéký Márton*, a szegedi egyetemről *Katona Imre*, a kolozsvári egyetemről pedig *Simon Sándor*.

JUNIUS 15-ÉN KIOSZTJÁK A GAZDALAPOKAT ÉS GAZDAKÖNYVEKET. A közellátási miniszter körrendeletet intézett a közégi előljárásokhoz, melyben utasítja, hogy a gazdálajstromokat május 20-ig le kell zárni és a gazdakönyvek és gazdalapok kiállítását meg kell kezdeni és június 15-ig be kell fejezni.

Az Ellenzék mindennap éretted harcol. Olvasd és terieszd ismerőseid közt.

A légügyi támadásokkal kapcsolatos
jogügyi rendelkezéseket közli
a hivatalos lap

BUDAPEST, május 14. (MTI.) A Budapesti Közlöny május 14-i száma közli a légítámadások következményeinek elhárítására és az ezzel összefüggő jogviszonyok rendezésére vonatkozó 1200—1943. M. E. sz. rendelet végrehajtására vonatkozó rendszabályokat, továbbá a belügyminiszter rendeletét a légítámadások következtében megrongált épületek hatósági helyreállításáról, a hajléktalanná vált személyek elhelyezéséről, valamint a légítámadások következtében megsebesült személyek gyógykezeléséről és gyógyszerrel való ellátásáról.

INGYENES TEAKÓSTOLO A MAGYAR BOLTBAN. A Magyar Boltban pénteken és szombaton egy ujjaita összeállítás magyar teát mutatnak be *Imets István* fűszerboltjában. Az ingyenes kóstolóra mindenki hozzon magával cukrot.

KÜLDÖTTSEGI KÉPVISELTETI MAGÁT A NAGYVÁRADI IPARTESÜLET A KOLOZSVÁRI IPAROS-GYÜLÉSEN. Nagyváradról jelentik: A nagyváradai Ipartestület a Kolozsvári Iparos-Gyűlésre a Kolozsvárról vasárnap tartandó iparos-gyűlésre Darabont Gyulát, Kovács Antalt és Valentin Istvánt jelölte ki a nagyváradai Ipartestület képviselőit.

MÁJUS 18-ÁN MEGNYILIK A NAGYVÁRAD NÉPFÜRDŐ. Nagyváradról jelentik: Csütörtökön délelőtt ülést tartott a városi üzemek igazgatósága. Tárgyalták az 1942. évi mérleget és megállapították, annak ellenére, hogy az üzemek nehéz körülmények között folytatták működésüket, az elmúlt év kedvező eredménnyel zárult. Biztosítva van az a hozzájárulás, amelyre az 1943. évi városi költségvetés előirányzott, valamint az alkalmas jutaléka, ami körülbelül egyhavi fizetésnek felel meg. Elhatározták egyben, hogy a város új népfürdőt, amelynek építési munkálatait befejezik, május 18-án délelőtt adják át rendeltetésének.

A Német Lektorátus május 18-án, kedden kamarazeneestét rendez a Dahlke-trió közreműködésével

Abból a tapasztalatból kiindulva, hogy a zenekedvelők a napi munka fáradozása után a koncerteken nem képesek figyelmüket egy irányba összpontosítani, a minden szempontba figyelemmel levő rendezők úgy állítják össze műsorukat, hogy az változatosságával az érdeklődést állandóan egy szinten tudja tartani. Ezzel a tapasztalattal vetett számot Dahlke professzor is és kamarazene programját igen változatossá tette. Kísérletét a né-

met zenekritikusok mintaszerűnek nevezték és ezzel a Dahlke-trió műsorát a közönség számára fémjelítették. A Dahlke-trióban a három hangszer (zongora, cselő és klarinét) igen alkalmas a táncszerű zene előadására. A Dahlke-trió Kolozsváron már szerepelt és mult évi hangversenye igen jó benyomást keltett. A május 18-i hangversenyén a trió új műsorral mutatkozik be. A kamarazeneest elé Kolozsvár zenebarát közönsége igen nagy várakozással néz.

DOBY JULIA MA ESTE A KASSAI RÁDIÓBAN ÉNEKEL. Ma, pénteken este 6 órakor régi, kedves kolozsvári énekesnő hangja csendül fel a kassai rádióban. Doby Julia cigányzene kísérettel magyar népdalokat énekel 6 órától háromnegyed 7-ig. Doby Julia neve jól ismert a kolozsvári közönség előtt, hosszú évekig tartózkodott Erdély fővárosában, úgy az idegen uralom alatti években, mint a felszabadulás után is. Beutazta közvetlenül a világháború előtt az egész közelkeletet, Egyiptomot, Görögországot és Szíriát és tehetségével s nagy lelkesedésével mindenütt híveket szerzett a magyar dalnak. Külföldi turnéja befejezése után újból visszatért Magyarországra. Egyik legutóbbi szereplése után a tiszteletdíját a Vöröskeresztnek ajánlotta fel. Ma esti kassai rádiószereplését is minden bizonynyal szép siker fogja kísérni.

A MANSZ KULTURÁLIS DÉLUTÁNT RENDEZ DÉSEN. Dészről jelentik: A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének kolozsvári—dési kulturszakosztályai megállapították a Désen május 16-án a vármegyeház nagytermében tartandó kulturális délután végleges műsorát, amelynek címe: Petőfi a dalköltészetben. A kulturális délután Csipkés Ilona zenei magyarázataival és Nagykarolyi János ismertetésével Petőfi életét mutatja be és költészetét zenei szemelvényekkel, valamint vetített képekkel. Megnyitótul a dési Polgári Dalkör adja elő Kupa István vezényletével Petőfi „Füldik a holdvilág” című megzenésített költeményét. Különböző megzenésített verseket és Petőfi-költeményeket adnak elő a dési Mária kongregáció énekkara Czirmai Teréz vezényletével, a dési Polgári Dalkör, Németh Anna, Szeley Irén tanárnő, Czeglédy Emma tanárnő, a román. kat. polgári leányiskola III. osztálya, Szilágyi Lajos, Iván Mária s mások. A kulturális délután fél 6 órakor kezdődik és a tiszta bevételt jótékony célra fordítják.

PAPIRBA, írószobában, irodai felszerelési tárgyakban teljes rakományt talál az „Ellenzék” könyvesboltban, Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. Telefon 11—99.

Véglegesítették Kolozsvármegye ideiglenes hatálya kinevezett főfisztyviselőit

BUDAPEST, május 14. (MTL) A m. kir. belügyminiszter a kolozsvármegyei ideiglenes hatállyal kinevezett tisztviselői közül az 1942. évi XII. tc. 3. paragrafusa alapján Kolozs vármegye törvényhatóságához dr. Forgács Józsefet vármegyei főjegyzővé, Bartók Tibort várm.-i másodfőjegyzővé, báró Apor Pétert, Berivoy Jánost, dr. Boda Bélát, dr. Miklós Zoltánt, dr. Nánay Lászlót és Tanyogi Csapó Gyulát vármegyei aljegyzővé, Székelyhi-

di Gézát vármegyei árvaszéki elnökké, dr. Butthinger Antalt, dr. Simon Jenőt és dr. Vékás Lajost vármegyei árvaszéki ülnökké, dr. Uhlarich Jánost a kolozsvári, dr. Csornay Jenőt a nádasmenti, Farkas Kálmánt a bánffyhungyadi, Bárány Lászlót a hidalmási, dr. Széki Miklóst a kolozsborsai járás főszolgabírójává, dr. Somlyai Rezsőt, dr. Toducz Gyulát, Almási Ferencet, Bihari Gyulát, Kabay Lajost szolgabíróvá kinevezte.

519.628 pengőt gyűjtött össze a honvédség és a csendőrség a Főméltósági Asszony téli segély-akciójára

BUDAPEST, május 14. (MTL) A Főméltósági Asszony felhívására a téli segélyre egyedül a honvédség és a csendőrség együttes gyűjtése félmilliónál több pengőt eredményezett. A honvédség főnöke 519.628 pengőt juttatott az inségesek segélyezésére. A Főméltósági Asszony azonban nemcsak a támogatással, a rendelkezésére bocsátott összeget visz-

szajuttatta a honvédség főnökének azzal az elgondolással, hogy az arra rászoruló honvédségládók támogatására fordítsa. A legjobb helyre kerülnek tehát honvédeink fillérei, mert kétségtelen, hogy első sorban azoknak családtagjai érdemlik meg mindnyájunk támogatását, akik a mai nehéz időkben az áldozatok legnagyobb részét vállalják.

Halálra ítélték az írógéptolvajt

MISKOLC, május 14. (MTL) A törvényszék rögtönítélő bírósága kötéltálati halálra ítélte Bencs Károly 26 éves radocsányi földművest, aki az elsötétítés ideje alatt április 8-án Párasvány községben az erdőhivatalból

egy írógépet és 10 pengőt lopott el. Ugyanazon az éjszakán a község házába is betört, ahonnan ugyancsak egy írógépet vitt magával. A tárgyalás után a bíróság kegyelmi tanácsa alakult át.

Csizik Béla államtitkár meglátogatta a kolozsvári kataszteri felügyelőiséget

KOLOZSVÁR, május 14. Dr. Csizik Béla pénzügyminiszteri államtitkár kedden Kolozsvárra érkezett Schultheisz Károly és dr. Hazay István miniszteri osztályfőnökkel és Böröczky József pénzügyi főtanácsossal. A hivatalos látogatás célja a visszacsatolt erdélyi országrészen folyamatba tett földadókataszteri munkálatok menetének megvizsgálása. Az erdélyi kataszteri helyszínelési felügyelőség vezetője, dr. Butyka Aladár pénzügyi főtanácsos részletesen ismertette azt a helyzetet, amelybe az erdélyi kataszteri munkálatok a román megszállás alatt jutottak és jelentést tettek azoknak a pénzügyminisztérium által kiadott nagy jelentőségű intézkedéseknek eddigi eredményeiről, amelyeknek célja a régi rendszerű kataszteri munkálatoknak az erdélyi telekjegyzőkönyvekkel való összhang-

ba hozatala mellett 1280 község új kataszteri munkálatainak elkészítése. Az államtitkár nagy érdeklődéssel hallgatta a kataszteri helyszínelési felügyelő jelentését, valamint a különleges helyzetre vonatkozó felvilágosításait és legteljesebb elismerését fejezte ki a felügyelőnek. A Kolozsvár városra vonatkozólag éppen befejezéshez közeledő birtokvalósítás megsemmisítése után az államtitkár és kísérete kiutazott Kisbács községbe, az ott folyamatban lévő birtokvalósítás megtekintésére, majd szerdán délután Délerdélybe utazott ki az ott folyamatban lévő birtokvalósítási, valamint a földmérés szolgálat által folyamatba tett részletes felmérési munkálatok megtekintésére.

„Magyar asszonyaink buzdítsák hősiességükkel a harctérre induló honvédeket”

Almay Béla vezérkari alezredes és dr. Baráth Tibor egyetemi tanár tartottak előadást a világnézet szabadegyetemen

KOLOZSVÁR, május 14. Az egyetemi hallgatóknak Mária-Kongregációjának világnézet szabadegyetemén csütörtökön este 6 órakor Almay Béla vk. alezredes és Baráth Tibor dr. egyetemi tanár tartott előadást. A Mátyás Király Diákház zsufolásig tartó előadótérben pontosan 6 órakor kezdte meg beszédét Almay Béla vk. alezredes.

„A világnézet szerepe a háborúban” című előadásában a tulajdonképpeni határszög világnézetéről beszélt, különös tekintettel a magyar asszonyokra, feleségekre és leányokra. — Nagyon sokan kérdezték tőlem, hogy mire is való tulajdonképpen ez a hiábavaló háború. — mondotta —. Erre csak azt tudom válaszolni, hogy

az Isten végtelenül jó hozzánk, ezer kilométerekre tolt ki határainktól a háborút amelyet pedig a kereszténység megvédéséért vívunk a zsidó demokráciák ellen.

Beszéde további során Almay Béla vk. alezredes elmondta, hogy Oroszországban, ahol a hívők tizezreit kivégezték, úgy nevelik a gyerekeket, hogy nemcsak a család fogalmát irtják ki belőlük, hanem lehetetlennek tekinthetik a keresztényi szellemet. Embertelen eszközökkel gránátot adnak a kis 5—6 éves gyermekek kezébe, belőlük nevelték az állati érzelmeket és a kereszténység gyűlöletét.

— Ha ezekre gondolunk — folytatta — rájövünk, hogy nem is olyan hiábavaló ez a háború.

Beszéde további során Almay Béla a türel-

metlenkedőknek adott választ. Rátért a suttogó propagandára, majd ennek a belső ellenségnek jóhiszemű terjesztőit intette figyelemre.

— Egyik kolozsvári laphal három nappal ezelőtt öles cimbenetűkkel hirdették, hogy robbanó töltőtollakat találtak Kolozsváron. A hír percek alatt elterjedt, mindegyik ember tett hozzá valamit, az ügyet felfújták, csak a maradék 12 töltőtoll buzdított meg szerényen egy íróasztal fiókjában, ugyanis a tizenharmadikat próbaképpen elégették.

Beszéde végén Almay Béla vk. alezredes a magyar asszonyok lelkiismeretére hivatkozott és arra buzdította őket, hogy

ne tántorítsák el siránkozásukkal, hanem buzdítsák hősiességükkel a frontra induló honvédeket.

Almay Béla vk. alezredes nagyszerű beszédét percekig tartó taps jutalmazta. Ezután dr. Baráth Tibor tartotta meg értékes, nagyszerű előadását.

Baráth Tibor dr. egyetemi tanár „A világnézet szerepe a háborúban” címmel adott elő. Beszélt a világnézet dinamikájáról mely időnként kirobban és összeütközteti az ellentétes világnézeteket. Történelmi szellemi keretében mutatta be az ilyen világnézet kirobbanásokat. Ma a keresztény világnézet mérkőzik a zsidó kommunista szellemet. Megjelölte a mi helyzetünket a harcban s kimutatta a keresztény világnézet győzelmeinek alapjait. Az előadás magas színvonalú s nagy átvon felépített volt.

Megnyílt a kolozsvári egyetem Általános Növényzeti Intézete és muzeuma

KOLOZSVÁR, május 14. A m. kir. Ferenc József Tudományegyetem Általános Növényzeti Intézete összes helyiségei teljes renoválásával, az intézet újraszervezésével, rendbehozatalával és gyűjteményes muzeumainak (1. Alföldi múzeum, 2. Tanszer múzeum, 3. Erdélyi szoba, 4. Amerikai—Alaszkai múzeum) felállításával elkészült. Bemutatása és megnyitása 1943 május hó 9-én, vasárnap délelőtt 11 órakor (Általános Növényzeti Intézet, Központi egyetem, Farkas-utca 1., földszint jobbra) volt, amelyen megjelentek: dr. Kovrig Béla Rector Magnificus, dr. Dávid Lajos a matematikai és természettudományi, dr. Személyi Kálmán jogkari, dr. Luckbach Gy. közgazd. kari dékánjai, több professzor, valamint több iskola igazgatója és tanáristületi tagja.

Az intézet történetét röviden Györfy István igazgató professzor ismertette, közzévetve mondva a közoktatásiügyi minisztériumnak, dr. Szily Kálmán volt miniszteri biztosnak, a Gazdasági Hivatal vezetésére és mérnöki karának és saját munkatársainak.

Az intézet laboratóriumaiban részben kísérletes munkák folynak (tisztázás, szövetek moszatokkal, zuzmókkal, zuzmogonidumok), részben főleg virágatlan növényeken történő vizsgálatokkal foglalkoznak (Erdélyi mohák fejlődésrendellenességei, borvizek mikroszerkezetei, erdélyi moszatokkal kísérletek; erdélyi vizigombák).

A 4. múzeum (helyiségek és szekrények hiánya miatt) tulzsfolt, ezért kevésbé érvényesülhet igen gazdag anyaga.

Δ) Az Alföldi múzeum-a bemutatja a különböző puha-, keményfából, magvakból és a t. növényrészekből készített különböző használati tárgyakat: a Tápé-i híres gyékény-, höcszma, papucs, ügyes félcipőket; a kamillagyűjtőket; fűz-, nyárfából készült tárgyakat (ősi tapogató, nádágók fapapucs, szarkajtó, kanalak) a lopó-tők, díszes fémnyű víztartó kubak-tökök, palozsnak,

történelmi nevezetességű fák kor nejei (Zoorói százhárs, Diósgyőri Mária királyné mogorórája) Eredeti levelek (3 De Candolle, H. v. Mohl, József kir. herceg saját kézzel írt doktori értekezése) fényképek.

Bíró Lajos Új Guinea kutató i. szekrényt betöltő reliquiái; Szóvács-fonasi tá gyak, Gyógyteák és népies orvosságok; fakorong-magvak gyűjteménye.

B) Tanszer-múzeum: régi eszközök, laboratóriumi felszerelési tárgyak, öreg aranytők, botanikusok gyűjtőesői, szárszámok. Európai fűvészkertekben használatos növényjelző táblák értékes sorozata; Kolozsvári mesteremberek készítette régi pléh virág, főtörténelmi szekrények.

C) Erdélyi szoba. Most indult meg, bemutatja Erdély Gyógy-, mérge növényeit; erdélyi népies gyógynövényeket, faragókat; történelmi nevezetességű tárgyak (Reményik Sándor koszoru keret; Kendilónai fa darabja); természetvédelmi 2 tábla; a moha mint alom táblázat.

D) Amerika—Alaszkai gyűjtemény (dr. Kohl E. magántulajdona). Alaszkai és amerikai indiánok idegen világa táru szemünk elé. Ösművészetét, kiváló ízlését és eredetiségét bizonyítja minden darab.

Alaszkai ásvány-közetek (termés róz); természet szépségeit feltűntető színes képek, eredeti felvételek, szárított növények.

Ennek nagy látogatottsága lesz; az ifjúság el-lal az indián jelképes írás és a t. itt látható tárgyak, színes képek, kosarak és eredetiségek után, amelyeket dr. Hol E. amerikai—alaszakai tanulmány utján (mellektoglalkozásként) szedett össze.

L. muzeumok megnyitásával elünk Erdély közönségével is megismertetni az Alföld-et, s a t. magyart közelebb hozni egymáshoz.

A Múzeum az érdeklődők részre nyitva (ajánlatos): minden hónap első vasárnapján délelőtt 10—12 óráig. Iskoák, előzetes (akár telefon) bejelentés mellett a bármikor látogathatják.

GYÖRFY ISTVÁN, (Kolozsvár).

JELENTÉS A MUNKA ARCVONALÁRÓL. A kolozsvári Állami Munkaközvetítő Hivatal május 12-i jelentése szerint a hivatal hatásköre alá tartozó területen a következő szakmákban van munkakinálat és munkakereslet: Kolozsváron foglalkozást kaphat 7 asztalos, 1 ács, 1 bádogos, 3 borbély, 5 cipész, 13 gyárimunkás, 1 kárpitos, 1 kerékgyártó, 1 kovács, 1 közsőrös, 1 műszerész, 4 férfiszabó, 1 villanyszelző, 1 kifutófiú, 2 bejárónő, 3 házicseléd és 1 iparostanonc. Foglalkozást keres 7 asztalos, 1 borbély, 3 cipész, 1 cukrász, 8 géplakatos, 3 gépkezelő, 13 gyárimunkás, 1 hentes, 1 kocsigyártó, 1 kovács, 2 kőműves, 5 lakatos, 26 napszamos, 1 nyomdász, 5 sütő, 4 férfiszabó, 3 szobafestő, 1 vegyészeti munkás, 3 villanyszelző, 7 magántisztviselő, 6 üzleti alkalmazott, 9 gazdasági alkalmazott, 4 szolga, 5 házicseléd és 1 sodronyfonó.

SZÍNHÁZ és MŰVÉSZET

Böszörményi Nagy Béla
zongoraestje

Sűrűn előfordult a kolozsvári zenei élet új szervezője, hogy a sajtó nemcsak a hangversenyző művészek teljesítményét, hanem műsorukat is éles kritika tárgyává tette, főként olyan esetekben, amikor művészi életünk legkomolyabb értékei is afféle „videa” számára összeállított, könnyű műsorral léptek föl. A jelek szerint a sajtóhangoknak megvolt a foganatjuk. Például Böszörményi Nagy Béla is szinte tüntetően komoly, ugynevezett „kolozsvári” műsort játszott tegnap hangversenyén. Talán egy kissé túlzásba is esett, tekintve, hogy a kényszerűen korai kezdés miatt a közönség ugyszólván még délután, a pompás májusi napfényről vonult be a Mátyás Király Diákklubba s ott a negy rövid tételből fölépített 110-es Beethoven-szonáta után mindjárt Bach harmine Goldberg-variantára kellett koncentrálnia magát. Kissé társzótán hatott a harmine változat végighallgatása, bár Böszörményi Nagy Béla kapraverszerű készségével a kerekén kétszáz évvel ezelőtt, clavicembalóra írt változatok számátalan szólamszövebeli és hangulati szépségeit írta föl előttünk.

Annál negragodóbb hatással volt a közönségre a műsor második része, abból is főként a négy Bartók-szerzemény. Démoni kifejezőerővel írta meg Bartók kis zongoraszonátáját és a Rondó népi dallammal, de épp úgy a zseniális alkotó kezényomát viselik a Microcosmosból vett apró szerzemények, az Ostinato és a Mese a kis légyről is. Böszörményi Nagy játékában Bartókkal rokon dinamikus erőik nyilvánultak meg, ritmikai tökéletessége külön élményt jelentett. Bartók után Debussy négy etűdjé következett, olyan volt mindenik, mint egy-egy mesteri technikával odavetett pasztellkép. Wagnertől Izolda szerelmi halálját játszta befejezésül művésztünk, Liszt pompás átiratában.

Böszörményi Nagy neve kiragyog a legkitűnőbb magyar zongoraművészek neve közül is. Ragyogó technikai készségét és a dallamintázásban megnyilvánuló beszédes kifejező erejét nem dicsérhetjük eléggé. A közönség tapsait négy pompás ráadásával köszönte meg, játszott még egy Scarlatti-szonátát, egy Chopin-mazurkát, egy Brahms-keringőt és egy Bach-toccatát. K. B.

Párisi express

Bemutató a Nemzeti Színházban

A vigjátéknak, mint műfajnak, a századforduló utáni sajnálatos elcséyeseése és tökéletes elszellemelenedése kiváló alkalmat adott az ügyes, de pénzéhes színpadi kiadóknak és színházi vállalkozóknak arra, hogy megteremtsek a XX. század jellegzetes fából-vaskarikáját: a *zenés vigjátékot*. Megtehették ezt annál is inkább, mert ők léven törvényesen védett feltalálói, úgy konstruálhatták meg az egészet, hogy elbirjani mindent — kivéve a józan ész kritikáját. Mert a szövegkönyv sekélyessége — bukás, de ha már egy jól sikerült tangó vagy rumba áthidalja az összefüggés nélküli ötletmozaikok bemozdását, vagy egy-egy könnyű és fülbemászó slágert lehet venni a darabba (ami már önmagában biztosítja az ötvenedik előadást), vagy alkalmat nyújt egy kiváló drámai színésznek, avagy színésznőnek az éneklésre, táncra, bohóckodásra: a *zenés vigjáték* sikert arat és úgy a kiadó, mint a vállalkozó megtalálta számításait.

A közönség...? Megfelel a várakozásoknak. Ellenjegyzí a befektetés költségeit. Az igazán színházisztelők igényei ma már aligha játszanak szerepet az üzletkönyvek rideg rubrikái között...

A Nemzeti Színház tegnap bemutatt zenés vigjátékát, a *Párisi express*, amelyet I. Mirande és A. Moucuy-Eon darabjából Pünköszt Andor dolgozott át magyarra, még a fentebb vázolt „műfaji keretet” is jóval meghaladja, sajnos, anélkül, hogy a burleszk logikátlanágában rejlő komikumot legalább részben kihasználta volna. Tartalmával nem foglalkozunk: azt harminc fillérért árulják a jegyszedők. A lényeg nem más, minthogy fejtegetjén áll minden és mindenki a színpadon ötletszerűen, de ötletszegényen. Áll a tétel: bemozdásokra, avagy „bon mot”-okra darabot írni és építeni büntetlenül nem lehet; főleg nem szabad.

A bemutatón a színészek mindent elkövettek, hogy kitöltsék az állandó légűres tért. A rendező pedig, hogy kacagtasson. Kamarás Gyula bonviváni szerepkörében is megmutatta, hogy jó színész. Egy pár jelenetet kivéve, „lógott” rajta a szerep könnyű fajsúlya, de pótolta ezt kedélyességgel és ügyesen előadott énekszámokkal. Szende Bessy kedvesen, szépen játszott. Jazsó C. operettkönnyedsége, remek színpadi mozgása és tánca nem ma-

Agyonlőtték a legkegyetlenebb szerb partizánt

Zágrábból jelenti az MTT: A belgrádi Novo Vreme nagy tudósítást közöl arról, hogy a napokban valóságos hajszában Zajecsár környékén az erdőben sikerült a szerb csendőrségnek agyonlőnie Csojics Milán volt festősegédet, aki már 1941 óta, amikor az erdőben megkezdte bujkálását, valóságos réme volt a lakosságnak. A partizán bandita lelkét legalább 30 gyilkosság terheli. Tizenöt csendőrt is megölt. Ezeket mind állati kegyetlenséggel végezt. A szemüket kinyomta és halálra kinozta őket.

A múlt pénteken délután 2 órakor a

szerbországi hegyekben Ireg mellett a partizánok megtámadták a Ruma és Pétervárad között közlekedő társasgépkocsit. Fegyverrel lötték. Az utasok a padlóra feküdtek, hogy védelmet találjanak. A kalauzt és az egyik utast a golyók halálosan megsebesítették. A gépkocsivezető is megsebesült, mire a tulajdonos vette át a kocsi vezetését és bemenekült vele a szomszédos faluba. Itt a halottakat és sebesülteket letették. Az usztasa megtett minden intézkedést a hegyekben tartózkodó partizánok megsemmisítésére.

APRÓHIRDETESEK

Apróhirdetések díja szavanként 7 fillér, vastagabb szedéssel 14 fillér, a legkisebb hirdetés díja tíz szög 70 fillér. Állást keresők részére szavanként 4 fillér, vastagabb szedéssel 8 fillér. A legolcsóbb apróhirdetés állást keresők részére 40 fillér. Kezelési költség: Cím a kiadóban és jelíge hirdetés után 20 fillér. Kedvezményes árak nagyobb kötéseknek. — Apróhirdetések előre fizetendők. Vidéki helyegekben is beküldhetők.

VEGYES

ELVESZETT egy fekete, nyakán tenyérszerű folt, Zsuzsi névre hallgató pulikutyát. Megtaláló 30 pengő jutalomban részesül. Cím: Eötvös-utca 8. szám. 01569

R. T. keretét keresünk átvételre. Telefon 27—29. 01548

RÁDIO, villamossági, vízvezetési szaküzletet és szerelési vállalatot Szentgyörgy-utca 5. szám alá helyeztem. Kerényi G. 0111

VENDÉGLŐI pályázatot hirdet a Huszár-utca 16. szám alatti Gy. 334

ADÁS-VÉTEL

KOMBINÁLT szoba, diófurniroló eladó. — Asztalosműhely, Pap-utca 41. F

HAROMFIKOS kasztent megvételre keresek. Címeket „Kasztent” jelíge kiadókba. G 2—3 LAMPÁS, 110 Voltra is átkapcsolható rádiót megvételre keresek. Cím a kiadókba. G 118

ZONGORAT rövid, keresztúrost, vagy pianót — vidéki is — megvételre keresek. Ajánlatokat Fehér, Deák Ferenc-utca 18. telefon 10—95. 1302

KANARI madár párjával eladó. Teljes felszereléssel. Cserei-ut 29. 1313

KÖSZÉNSALAK ingyen kapható. Unió, Munkácsy-utca 32. F

ELADÓ horganylemez fürdőkád. Betegséggyógyzó. Csak főgépész. 01543

MOKETT szelenterítő, filcbeütés függöny, háromajtós ruhásszekrény, kis ebédasztal eladó. Munkácsy-utca 16., jobbra. (Állomásnál.) F

KÉT lóerős villanymotoromat kicserélném 3- vagy 3,5 lóerőre, különbözetet fizetem. F

Részletfizetésre is kaphatók olajfestmények, csendéletek, hangulatos tájképek ismert festőművészekről, bírdelkeretű. Képkereskedés Munkácsy-u. 16. (állomásnál.)

JÓKARBAN levő harmóniumot keresek. Benedek Gyula, F. I. K. E., Hitler-tér 13. 1012

JÓMENETELÜ fűszerüzlet családi okok miatt sűrűsen átadó. Kajántói ut 112. y284

HARISNYA körkötőgépet, 6-ost, vagy 8-ast megvételre keresek. Címeket „Jó árat fizetek” jelíge kerek. F 222

ELADÓ teljesen jó állapotban lévő, két-karikás, két sütős, csempés konyhatűzhely. Megtekinthető Honvéd-utca 55., első emelet. 1327

EGY DRB jégsekreény eladó. Sütő-u. 31. szám. 1319

ANTIK szekrény jókarban, olcsón, sűrűsen eladó. Pata-utca 98. szám. 01539

DIÓFURNIROS, kombinált szoba, 10 drb.-ból, Kappel írógép eladó. Körtő-utca 4. emelet. 1331

KÜLFÖLDI kerékpár jó állapotban eladó. Szentlélek-utca 19., ajtó 1. 01571

ELADÓ gyönyörű konyhabutorok. Deák Ferenc-utca 4. asztalosnál. F

ELADÓ alig használt gyapjuszövet női kosztüm. Árpád-u. 9. ajtó 5. Megtekinthető délután 1—3 és 6—9-ig. 1330

FINOM KIVITELÜ kombinált szoba eladó. Asztalos, Horthy-ut 50. 01570

ZOMÁNCOS pikoló főzőkemence eladó. Deák Ferenc-utca 38. kapuval szemben. 1332

radt hatás nélkül. András Márton és Csengeri Aladár jól szórakoztatták a közönséget. Czoppán Flóra rövid kis epizód szerepében nyilvánított tapsot kapott. Fülöp Sándor, Köszeghy Margit, Perényi János, Turay Margit, Keresztes Katalin és Flóra Jenő a darab szelleméhez idomultak játszottak. Dicséret illeti őket. Csának Béla fülbemászó dallamait Szabó

PERZSASZÖNYEGEK, axminster ebédülőszőnyeg, antik szalagminta eladó. Mátyás király-tér 14. I., ajtó 23. 1326

GYÖNYÖRÜ férfiszoba-garnitúra és női-gép eladó. Kovács, Szentgyörgy-utca 3. 1329

ELADÓ egy nagy próbatűkör. Megtekinthető Széchenyi-tér 2/7. 1320

TISZTA, ujkarban levő mély kocsi eladó. Árpád-utca 19. sz. Moldován. 01572

ALLÁSTKERES

ÖSKERESZTÉNY kereskedelmi érettségivel és irodai gyakorlattal bíró tisztviselő azonnali állást keres. Cím a kiadókban. 1316

JÓMEGJELENÉSÜ, fiatal lány állást keres. Irodai és elárusítási gyakorlata van. „Sürgős” jelíge, cím a kiadókban. 1308

ALKALMAZÁS

KOMOLY gyermekgondozónő, jó fizetéssel, teljes ellátással, ur bányamóddal, azonnali kerestetik. Előzetes orvosi vizsgálat kötelező. Ajánlatokat az eddigi működés megjelölésével az „Ellenzék” könyvesboltjába kérék. Jelíge: Hádőzvevények hadiárvaik előny. 1328

MÁJUS

14

Péntek

SZÍNHÁZ = MOZI = RÁDIO

A nap kel 4 óra 26 perckor, nyugszik 19 óra 28 perckor. A hold kel 13 óra 14 perckor, nyugszik 2 óra 7 perckor.

A protestáns és róm. kat. naptár szerint Bonifác, az újjörög naptár szerint Izidora napja van.

Emlékeztető.

1824 május 14-én született Kerkapoly Károly, a híres jogtudós Szentgálon.

1610 május 14-én halt meg IV. Henrik francia király, akit a világtörténelem egyik legmulatságosabb alakjának tartanak, akinek szereim történelméről Európászerte legendák keringtek. Politikájában a megalkuvás híve volt; reformátusnak született, de katolikusává vált, amikor Páris csak katolikus urakodott volt hajlandó elismerni. Ekkor mondta közismert „bon mot”-ját: „Páris megér egy misét...”

1912 május 14-én halt meg Strindberg, a vi'ághírű svéd író. Meghasonlított szellem volt, zaklatott lelkének hü tükörképe minden írása. Különös kedvvel boncolgatta a nő- és a férfienem ellentétét. Szindarabjainak felújításával kapcsolatban sokat foglalkozik vele a napisajtó.

Szolgálatos gyógyszerárak

Szent György, Mátyás király-tér 28. Telefon: 32—32. (Frangyal, Hitler-tér 1. Telefon: 31—75. Remény, Horthy Miklós-ut 50. Telefon: 26—99. Diana, Jókai-utca 23. Telefon: 21—51.

Museumok

Egyetemi Általános Növényzeti Intézet (Farkas-utca 1., Közp. Egyetem, I. udvar felől bejárat) muzeumi: A földi muzeum, Erdélyi szoba, Tanszer- és Amerikai-Alaszkai muzeum, nyitva minden hónap első vasárnapján d. e. 10—12 (díjmentesen).

MUZEUMOK: Erdélyi Muzeum őskori, a római, népvándorlási, iparművészeti és művészeti tárai. Renaissance kémiéltan. Bátya-utca 2. Nyitva 9—13 óráig.

Ica sok lendülettel vezényelte. Vitéz Tibor rendezése sokat javított a darabon. Varga Mátyás diszletei most is izlésesek. A kellemes májusi estén a bemutatóról távozóan azon gondolkodtunk, hogy a Nemzeti Színház műsorában is beköszöntött már a nyár és hogy a darab címe miatt Párisi express...? (F. e.)

FIATAL vízvezeték- és villanyszerelő segédet és tanult felvesz Maksay, Horthy-ut 6. szám. F

EGY ügyes csapost azonnal felveszek. Balázs italmérő. Széchenyi-tér 41. 1325

KERESZTÉNY gépirót, vagy gépirónót azonnali belépésre alkalmaz Illyés leíró iroda, Bolyai-u. 2. 01557

VARRODABA segédeleány és tanulóleány felvételt. Laczkoczky, Szentgyörgy-utca 11. szám. 01568

INGATLAN — LAKÁS

VILLAT KERESÜNK TIZMILLIO LEJIG BUKARESTI FIZETÉSEL SÜRGŐSEN. Pálffy ingatlan iroda. Horthy-ut 9. szám. F

DEÁK FERENC-UTCA 5. SZÁM ALATTI BÉRHÁZ ELADÓ. Pálffy ingatlan iroda. Horthy-ut 9. szám. F

MŰSZAKI ÜZEM tanteremnek megfelelő helyiséget keres, iroda és melléképítményekkel együtt a belvárosban. Szász Károly, Árpád-ut 28. F

ELADÓ Andrásy-ut 37. szám alatt 2 szoba, konyha, speiz, nagy telek 30.000 pengőért. F

3 SZOBÁS belvárosi lakásomat elcserelném belvárosi 3, esetleg kétszobás, komfortos lakással. „Megfelelő csere” jelíge. 01547

11 THYÁNY-U. 7—9. szám alatt levő házam azonnal eladó. Érdeklődni lehet Forduló-u. 10. sz. 1322

SÜRGŐSEN eladó kertés három egy szoba konyhás ház. Értekezni Keresztes, Vár-utca 2. szám. 01542

ELADÓ családi ház, cca 1500 m² területen. Rákóczi-ut 64. 01563

KERESEK házhelyet; vagy kertet megvételre, érték 3000 P-ig. Értekezni lehet Kosuth-u. 54., háztulajdonosnál. 1334

KOLONBEJÁRATU butorozott szobát keresek ur családnál, központhoz közel. Címeket „Szőlőbirtokos” jelíge az Ellenzék könyvostályába kérék. 01558

INTELLIGENS lakótársnőt keresek. Cím a kiadókban. 1324

VILLALAKASBAN kis udvari szoba, külön bejárat, üres azonnal kiadó, egy, esetleg két személy részére. Jósika-u. 24. sz. 1323

PODRÁSZSEGÉDET, ur munkást felvesz. Deési, Kriza-utca 28. 01544

CIPESZ, ágó és varrott munkásokat, tűző, ragasztó nőt felveszek állandó munkára. Fordor, Horthy-ut 94. F

Állattani Muzeum: Mikló-utca 5. sz. Nyitva 9—12 óráig. Megtekintése bejelentendő az OMH kiirendeltségben.

Botanikus Muzeum. A Botanikus-kertben, Maláls-utca 42. Nyitva: 8—13. 15—18 óráig.

EGYETEMI KÖNYVTÁR. Nyitva hétköznapokon délelőtt 8—1-ig és délután 3—8 óráig. A népkönyvtár nyitva (vasárnap is) délután 3—9 óráig.

A KOLOZSVÁRI NEMZETI SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Május 14-én, pénteken fél 6 órakor: CARMEN. Napi bérlet A. 31. szám. Opera helyárok. Május 15-én, szombaton délután fél 3 órakor: HAROM A KISLÁNY. Ifjúsági előadás. Jegyeket a pénztár nem árusít.

Május 15-én, szombaton fél 7 órakor: PÁRISI EXPRESS. Bérletszünet. Rendes helyárok.

Május 16-án, vasárnap délután fél 3 órakor: HAROM A KISLÁNY. O'csó helyárok.

Május 16-án, vasárnap fél 7 órakor: PÁRISI EXPRESS. Bérletszünet. Rendes helyárok.

MOZIK MŰSORA

ÁRPAD: A CIGÁNY. CORVIN: SZIRIUSZ. Előadások új kezdési ideje 3, 5, 7, 10 és vasárnap d. e. 11 órakor.

ERDÉLY: NÉGYOVAS HINTÓ. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

EGYETEM: ELADÓ BIRTOK. Vasárnap délelőtt 11 órakor. Eladó birtok.

MÁTYÁS: GYÁVASÁG. Előadások 3, 5, 7 és vasárnap délelőtt 11 órakor.

RAKÓCZI: CIFRA NYOMORUSÁG. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. Általános belépődíj 80 fillér.

RÁDIO

SZOMBAT, MÁJUS 15.

BUDAPEST I.: 5.40 Úzen az otthon. 6.40 Ébresztő, torna. 7 Hírek, közlemények, reggeli zene. 10 Hírek. 10.15 Könnyű muzsika. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 11.15 Nadler Ilse zongorázik. 11.40 Mit készítsünk a rendelkezésünkre álló anyagokból. E'odás. 12 Harangszó, fohász, Himnusz. 12.10 Sovinszky László szalonzenekara. 12.40 Hírek. 13.20 Időjelzés, vízállásjelentés. 13.30 Honvédek üzenek. 14 Perti Pali cigányzenekara muzsikál. 14.30 Hírek, műsorismertetés. 15 Művészlemez. Közben 15.30 Az új budapesti versenyevezőpálya. E'odás. 16.20 Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven. 16.45 időjelzés, hírek. 17 Ághy Erzsébet csevegése. 17.10 Könnyű zene — könnyű percek. 18.50 Hírek. 19 Hangképek innen-onnan. 19.35 Egykor és most. 21.40 Hírek, lövőversenyeredmények. 22.15 Ki mit szeret? 23.45 Hírek.

Hirdessen Erdély legelterjedtebb napilapjában, az Ellenzékben.

Kállay Miklós miniszterelnök és a kormány tagjai a MEP interpellációs értekezletén adtak tájékoztatót az időszerű kérdésekről

BUDAPEST, május 14. (MOT.) A Magyar Élet Pártjának Akadémia-utcai helyiségében csütörtökön nemcsak a szokásos heti klubnapot tartották meg, hanem igen nagy érdeklődéssel kísért interpellációs értekezlet is volt. Előtte a pártvezetőség tagjai ültek össze. A párt képviselői és felsőházi tagjai, valamint a főispánok már a délutáni órákban igen nagy számban voltak együtt a párt klubhelyiségében. A kormány tagjai csaknem teljes számban megjelentek és résztvettek a pártvezetőségi ülésen, amely egy óránál tovább tartott. Délután zsúfolt teremben kezdődött az interpellációs értekezlet. Az értekezlet résztvevői rendkívül

melegen és hosszas tapssal fogadták Kállay Miklós miniszterelnököt és a kormány tagjait. Vitéz Lukács Béla országos pártelnök előterjesztései során megemlékezett Bornemisza Géza iparügyi miniszternek a pártha történet belépéséről. A párt nevében szeretettel köszöntötte fel ebből az alkalomból és arra kérte, hogy széleskörű tudásával és gazdag tapasztalataival segítse elő a párt munkásságát.

A párt tagjai nagy tapssal fogadták az országos elnök szavait és meleg ünnepélyben részesítették Bornemisza Géza minisztert.

Az interpellációk előterjesztése során Gunde László, Pataky László,

Pápai István és Horváth István több időszerű ellátási, termelési és árpólitikai kérdést tettek szóvá. Az interpellációkra Kállay Miklós miniszterelnök és Szász Lajos közellátási miniszter kimerítő választ adott, amelyet mind az interpelláló képviselők, mind a pártértekezlet köszönettel és megnyugvással vett tudomásul. Az interpellációs értekezlet két óra hosszat tartott. Az értekezlet után még hosszú ideig élénk eszmecsere folyt, amelyben a kormány tagjai is résztvettek. Kállay Miklós miniszterelnök többekkel megbeszélést folytatott, majd ő is visszatért képviselőtársai körébe és a késő esti órákban hagyta el a klubhelyiséget.

Megszakítás nélkül tartanak a Churchill-Roosevelt megbeszélések

Genéből jelenti a DNB: Newyorkból jelentik: A Churchill-Roosevelt megbeszélések — mint Early, az amerikai elnök magánitkára a Fehér Házban kijelentette — majdnem megszakítás nélkül tartanak. Ezek a megbeszélések részben Churchill és Roosevelt között négy szemközti, részben katonai tanácsadók jelenlétében peregnék. Azonkívül a katonai küldöttségek is állandóan megbeszéléseket folytatnak egymással. A Newyork Times washingtoni levelezője

megjegyzí, hogy a rendelkezésre álló kevés adatból arra lehet következtetni, hogy a Japán elleni támadó rendszabályoknak szintén nagy figyelmet szentelnek.

CHURCHILL BESZÉDE A KONGRESSZUS ELŐTT

A Német Távirati Iroda közli: A brit hírszolgálat washingtoni jelentése szerint Churchill szerdán beszédet mondott az Egyesült Államok kongresszusán.

sok órában élő egyetlen nagy család tagját és fejét látja.

Valahányszor a Duce e történelmi térség palotájának erkélyén megjelenik, mindenhol tomboló lelkesedéssel fogadják. A Duce nevét visszahangzó kiáltás úgy hangzik, mint a legszentebb eskü erős elhatározásokra. A Piazza Venezian lezajlott ünnepség után Alfieri kihallgatáson jelent meg a Duce előtt, aki a

A francia propagandaügyek főtitkárának beszéde

Vichyből jelenti az Interinf: Creyssel, a propagandaügyek főtitkára Montauban beszédet mondott.

— A francia kormány — mondotta — többek között a nemzetek között olyan megértően munkálkodik, amelynek megvalósítása nélkül a régi európai nemzeteknek el kell pusztulniuk. Európa vagy újjáalakul, vagy elpusztul. Francia-

német birodalmi nagykövet jelenlétében hangoztatta, hogy őt és a Führert feltétlen hűség és tántoríthatatlan barátság fűzi össze éppúgy, mint az olasz és a német nemzetet is a közös sorsdöntő küzdelmekben. Alfieri sajnálatát fejezte ki, hogy az olasz nép e megnyilatkozásainak nem lehetnek tanúi azok, akik arról fecsegnék, hogy Olaszország belefáradt a háborúba. Az angoloknak és amerikaiaknak az olasz polgári lakosság elleni terrorizmadásai sem tudják megbénítani ennek a néphez az ellenálló erejét, hanem csak felébresztik és megszilárdítják azt a katonas szellemet, amely az olasz nép minden rétegét jellemzi. Az olasz nép egysége és abban rendíthetetlen győzni akarása még fokozottabb mértékben jut kifejezésre fanatikus szeretett hazájának e sorsdöntő pillanataiban.

SZICILIÁT BOMBÁZTÁK AZ ANGOLOK

Berlinből jelenti az MTI: Mint a Német Távirati Irodával közlik, az angolszász repülőkötelékek a szicíliai csatorna felett napról-napra súlyos veszteségeket szenvednek. A tengelyrepülők, továbbá számtalan légvédelmi üteg gondoskodik arról, hogy Szicília szép kikötővárosait ne bombázzák büntetlenül. Az ellenséges bombák csak nagyritkán érnek hadifontosságu berendezést, de annál többször ódon palotát, felbecsülhetetlen értékű kulturális emléket és templomot, amely minden időben vonzotta a földkereség érdeklődőit. Május 11-én 22 repülőgépet veszített az ellenség egy támadás alatt. Köztük több négymotoros bombázó is volt. Azonkívül több ellenséges repülőgépet oly súlyos találat ért, hogy minden bizonnyal már nem térhetett vissza Afrikába.

Gayda a háboru utáni gazdasági tervekről

Rómából jelenti az MTI: Gayda a Giornale d'Italia csütörtöki vezércikében a szövetséges hatalmak háboru utáni gazdasági terveivel foglalkozik. Megállapítja, hogy Amerikát a háboru új szakaszának előkészítésében és eddigi tartamán két cél vezette: 1. kikerülni abból a gazdasági válságból, amelyet Roosevelt új építési terve még súlyosabbá tett; 2. politikailag, de különösen gazdaságilag és pénzügyileg megfossza a világot a legsebekélyebb lehetőség kiaknázásától is.

Ilyen szándékokat rejtegetnek magukban azok a mezőgazdasági termelésre vonatkozó tervek, amelyeket a legközelebbi jövőben az Ameriká-

ban tartandó értekezleteken fognak tárgyalni a szövetséges hatalmak ki-üldöztetése érdekében. Ennek a tervnek három lényeges pontja van: 1. Európában mérsékelni kell bizonyos elsőrendű mezőgazdasági termékek termelését. 2. Európa mezőgazdasága: a gyümölcs, főzelék és tejtermékek termelésére kell átállítani. 3. Az Egyesült Államoknak, Kanadának, Argentínának és Oroszországnak biztosítani kell a buza- és gabonaellátás terén az elsőbbséget. Ennek a tervnek célja egyrészt az Egyesült Államok mezőgazdaságának könnyebb és biztosabb piacot biztosítani, másrészt Európa mezőgazdaságát letörni és Amerika függvényévé tenni.

Uj albán kormányt neveztek ki

Rómából jelenti a MTI: A csütörtök reggeli olasz lapok Tiranából érkező táviratot közölnek, amely szerint az olasz uralkodó kinevezte az új albán kormányt. A királyi helytartó ebből az alkalomból kiáltványt intézett az albán néphez, amelyben a kormány-

nyal való együttműködésre hívja fel őket, mert a kormány egyedül Albánia jövőjét akarja előmozdítani. Mint a kiáltvány megállapítja, a kormány kérihetetlenül eljár mindazokkal szemben, akik akadályozni akarják hivatása teljesítésében. Az új kormány miniszterelnöke Libonova.

Japán jelentés a burmai harcokról

Rangonból jelenti a Domei: Most érkeztek meg a harcokról az első táviratok azokról a sikerekről, amelyeket a japán haderő aratott az angol-indiai csapatok elleni hadjáratában május 8-án a Bengáli öbölben lévő budhidaungi ellenséges hadászati támaszpontonál. A jelentésből kiderül, hogy több mint 1600 ellenséges katonát holttestként számlálták meg a csatát-

ren, míg a foglyok száma 100. Az ellenségtől zsákmányolt hadianyagban szerepel 10 harckocsi, amelyből néhány használható, 42 ágyú, 182 tehergépkocsi, 49 géppuska és 1000 tekeres kötegrótt. Ugyanakkor a japánok lelőttek egy ellenséges repülőgépet, elsüllyesztettek egy ágyunaszádót, egyet pedig súlyosan megsebesítettek.

Alfieri berlini olasz nagykövet nyilatkozata az olaszok győzelmi akaratairól

Berlinből jelenti az MTI: A Német Távirati Iroda jelenti: „Aki az olasz repert igazán megismerni és helyesen megítélni akarja, annak látnia kell azt történelmének sorsdöntő óráiban” — ez a lényege annak a beszédnek, amelyet Hermann Rauh, a Német Távirati Iroda főszerkesztője folytatott Dino Alfieri nagykövettel nem sokkal annak Rómából történt visszatérése után. Alfieri, mint a fasiszta nagytanács vezetője

résztvevő a politikai vezetőknek az új partitkáróknak a Scorza miniszter elnöklésével az Adriano-színházban összehívott értekezletén és tanuja volt az olasz nép ünnepélyes megnyilatkozásának a Piazza Venezian a Duce előtt.

Az olasz nép — hangsúlyozta Dino Alfieri nagykövet — komoly döntések pillanataiban a Duceban saját lényének megszemélyesítőjét, a veszélyek és kemény elhatározá-

ZUDOR JÁNOS, A DERMATA VEZÉRIGAZGATÓJA. A kolozsvári Dermata-gyár igazgatósága a gyárüzem vezérigazgatójává a gyár eddigi igazgatóját, Zudor Jánost nevezte ki. Ez a kinevezés nemcsak Zudor személyére nézve megtiszteltetés, hanem a Dermata-gyárra is, mert amilyen jó hire van országos viszonylatban a Dermata-gyárnak, éppen olyan kiváló szakember Zudor János is, aki a kisebbségi élet viszonyai alatt is bebizonyította nagy szorgalmát, tudását és számvető készségét. Az új vezérigazgató azok közé az emberek közé tar-

tozik, akik minden körben megbecsülést és tiszteletet érdemeltek ki. Vezérigazgatóvá való kinevezése örömet és megelégedést keltett a gyár alkalmazottainak seregében, de a kolozsvári közönségben is, mert Zudor Jánost mindenki szereti és tiszteli.

ELLENZÉK politikai napilap
Felelős szerkesztő
ZATHURECKY GYULA
Felelős kiadó
VITA SÁNDOR

Kedden, május 18 án e te 7 órakor:

DAHLKE-TRIO

a Mátyás Király Diákházban. Jegyek az Ibusnál, Mátyás király-tér 9.